

Orman ve Av

2024 | Kasım - Aralık | 6 | Cilt 102

ISSN: 1302-040X

TOD Genel Merkezi
100'üncü Yıl Etkinlikleri

2 >>

58. Dönem Birinci
Danışma Kurulu
Toplantısı

15 >>

Türkiye Memelileri:
Karaca
(*Capreolus capreolus*
L. 1758)

19 >>

Mahmutlar Beldesi
(Alanya) Üzerine
Değerlendirmeler

29 >>

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR
YAYIMLANIR.**

Yıl: 2024, Kasım - Aralık, Sayı: 6 Cilt: 102
ISSN 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

GENEL BAŞKAN

Ahmet Hüsrev ÖZKARA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hayriye ERTUĞRUL

EDİTÖR

Doç. Dr. Fatih TEMEL

fatihtemel93@gmail.com

YAYIN KURULU

Dr. Coşkun Okan GÜNEY

Orm. Yük. Müh. Erdal ÖRTEL

Prof. Dr. Mehmet ÖZALP

Orm. Yük. Müh. Niyazi ÖZÇANKAYA

Öğr. Gör. Cansu ÖZTÜRK

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
CUMHURİYET MAH. TUNA CAD. NO: 5/8 KIZILAY
06420 ÇANKAYA / ANKARA / TÜRKİYE

TEL-FAKS

0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

tod1924@ormancilardernegi.org

TASARIM / BASKI

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

KAPAK FOTOĞRAFLARI

Ön Kapak
Bülent BOZ

İç Kapaklar
Hayriye ERTUĞRUL

İÇİNDEKİLER

Editörden	1
TOD Genel Merkezi 100'üncü Yıl Etkinlikleri	
Anıtkabir Ziyareti	2
TOD 100'üncü Yıl Sempozyumu Açılış Konuşması	3
Çok Boyutlu Baskılar Altında Türkiye Ormancılığı Sempozyumu	8
Türkiye Ormancılar Derneği'nin 100 Yılı Sergisi	11
Ormancılık Örgütü Çalıştayı Sonuç Bildirgesi	12
58. Dönem Birinci Danışma Kurulu Toplantısı	15
Türkiye Memelileri Karaca (<i>Capreolus capreolus</i> L. 1758)	19
V. Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi (30 Ekim-1 Kasım 2024 Isparta) Sonuç Bildirgesi	25
Mahmutlar Beldesi (Alanya) Üzerine Değerlendirmeler	29
Şiir - Yeşil Aşk	40
Kitap Tanıtımları	41
TOD Mersin Temsilciliği Etkinliği	42
TOD Trabzon Temsilciliği Faaliyetleri	44
Orman Yüksek Mühendisi Güngör Çokbaşıaran'ın Ardından	47

EDİTÖRDEN

Doç. Dr. Fatih TEMEL

Türkiye Ormancılar Derneği artık asırlık koca bir çınar... Cumhuriyetimizin ilanından hemen sonra 26 Aralık 1924 tarihinde Abdulkadir SORKUN, Tevfik Ali ÇINAR ve Asaf IRMAK tarafından kurulan Derneğimiz yüz yıllık tarihi boyunca Türkiye ormancılığına yön vermiş, ülkemiz ormanları ve doğasının korunması için çaba göstermiştir. Son yıllarda, ülkemizin doğal alanları üzerindeki baskılar çeşitlenmiş ve bunların kapsamı genişlerken şiddeti de artmıştır. Derneğimiz yaşanan bu olumsuzlukları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla kaynaklarını seferber ederek doğa koruma mücadelesine etkin olarak katılmaktadır. Bu kaynakların belki de en önemlisi Derneğimiz üyelerinin sahip olduğu bilgi birikimi ve deneyimdir. Yayımlanan kitaplar, hazırlanan raporlar, basın açıklamaları ve eğitim etkinlikleri Derneğimizin ve üyelerimizin birikiminin bir yansıması olarak doğa koruma konusunda kamuoyu oluşturmada önemli işlevlere sahiptir ve doğa koruma mücadelesi veren tüm paydaşlara destek sağlamaktadır. Tüm bu çabalar doğa koruma konusunda toplumun bilinçlenmesinde ve zararların önlenmesinde bir dereceye kadar etkili olsa da bu çetin mücadelenin süreklilik gerektirdiği açıktır. Derneğimiz köklü geçmişi ve sahip olduğu birikimle bu sürekliliği sağlayabilecek olanaklara sahiptir.

Doğal alanlar üzerindeki baskılar arttıkça bu alanların korunmasına yönelik uygulamalar da çeşitlenmektedir. Bunların en ilginçlerinden biri dağ, nehir gibi çevresel varlıkların hukuken “kişi” olarak tanınmasıdır. Bu statü, söz konusu varlıklara bir hukuki kişiliğin sahip olduğu hakları, korumaları, ayrıcalıkları, sorumlulukları ve hukuki yükümlülükleri sağlar. Nehirler ve bitkiler gibi çevresel varlıklar mahkemede kendilerini temsil edemeyeceği için, bu varlığı korumak amacıyla bir vasi onun adına hareket edebilir. 1970’li yıllarda Prof. Christopher D. Stone tarafından ABD’de ortaya atılan bu fikir son yıllarda tekrar gündeme gelmiş ve bazı ülkeler ilgili yasalarna “çevresel

kişilik” kavramını ekleyerek sahip oldukları çeşitli çevresel varlıklarına kişi statüsü vermişlerdir. Örneğin, Kanada’nın Quebec eyaletinde yer alan Magpie Nehri, Yeni Zelanda’daki Te Urewera Milli Parkı, Whanganui Nehri ve Taranaki Dağı ile Hindistan’daki Ganj ve Yamuna Nehirleri hukuken kişi kabul edilmişlerdir. Bazı ülkelerde ise tek tek doğal birimler yerine ülke doğasının tamamını yasal kişilik olarak tanıyan yasalar çıkarılmıştır. Bolivya’da 2010 yılında kabul edilen “Dünya Ananın Hakları Kanunu” buna bir örnektir. Ekvador ise doğanın haklarını 2008 yılında kabul edilen anayasasına dâhil ederek dünyada bunu yapan ilk ülke olmuştur.

Bu yaklaşım doğa koruma anlayışındaki odak noktasının zaman içerisindeki değişiminden kaynaklanmıştır. Odak noktası, doğayı sömürme konusundaki insan çıkarlarından, doğayı gelecek nesiller için olduğu gibi korunmasına izin veren kavramlara doğru değişmiştir. Doğal varlıklara kişi statüsünün verilmesi ve bunların hukuken kişiye özgü haklara sahip olmaları hedeflenen koruma düzeyini göstermesi bakımından önemlidir. Ülkemizde de günde güne artan doğa tahribatını azaltabilmek için doğal varlıklarımıza kişi statüsü sağlanması bunlara zarar verme potansiyeli taşıyan girişimler üzerine caydırıcı etkisi olabilir.

Bu sayımızda Derneğimizin kuruluşunun yüzüncü yılını kutlamak için gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin haberlere geniş olarak yer verdik. Bu kapsamda gerçekleştirilen “Çok Boyutlu Baskılar Altında Türkiye Ormancılığı Sempozyumu” ile ilgili yazıyı ve Genel Başkan A. Hüsrev ÖZKARA’nın sempozyum açılış konuşmasını dikkatinize sunuyoruz. “Türkiye Memelileri: Karaca” ve “Mahmutlar Beldesi (Alanya) Üzerine Değerlendirmeler” bu sayıdaki diğer yazılar.

İyi okumalar...

TOD Genel Merkezi 100'üncü Yıl Etkinlikleri

ANITKABİR ZİYARETİ

Türkiye Ormancılar Derneği'nin kuruluşunun 100'üncü yılı etkinlikleri çerçevesinde, TOD Yönetim Kurulu, Dernek üyelerimiz ve meslektaşlarımızdan oluşan bir heyet, 25 Aralık 2025 tarihinde Anıtkabir ziyareti gerçekleştirmiştir. Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün manevi huzurunda yapılan saygı duruşundan sonra, aşağıda yer alan metin Anıtkabir Defterine yazılarak, Genel Başkan Ahmet Hüsrev ÖZKARA tarafından imzalanmıştır.

“AZİZ ATAM,

Kurduğunuz Cumhuriyetle birlikte temeli atılmış ve Ülkemizin en köklü ve yetkin sivil ormancılık

örgütü olarak, kuruluşumuzun 100'üncü yıldönümünde, yurdumuzun dört bir köşesinden gelen üyelerimizle birlikte huzurunuzda olmaktan gurur duyuyoruz.

100 yıldır gösterdiğiniz yolda ve hedeflediğiniz “Yeşil Türkiye” idealinden vazgeçmeden, ormanlarımızın ve doğamızın korunması, geliştirilmesi mücadelemize artan bir azimle devam ediyoruz.

İklim değişikliğinin etkisiyle şiddeti ve sıklığı artan sel, heyelan, çığ, fırtına, kuraklık gibi afetlerden toplumu koruyan, karbon depolayan, havayı temizleyen, temiz su üretimine ve rekreasyonel faaliyetlerle toplumun ruh sağlığına katkılar sağlayan orman ekosistemlerinin korunması, büyük önem arz etmektedir. Tüm bu konularda farkındalığın artırılması üzerimize düşen görevlerden en önemlisidir.

- 6292, 7139 ve 7442 sayılı yasalar,
- İzin-irtifak,
- Orman yangınları,

- Aşırı üretim,
- Kontrolsüz ve müteahhitlerin keyfine bırakılmış dikili satış uygulamaları,
- Endüstriyel plantasyon adı altında doğal yaşlı ormanların tahrip edilmesi,
- Meslektaşlarımızın rotasyon adı altında uzmanlık alanlarının dışındaki birimlerde görevlendirilmeleri ve liyakatsiz atamalar

gibi ormanlarımız üzerinde baskı oluşturan unsurlara karşı mücadelede, üzerimize düşen görevleri etkin bir şekilde yerine getirmeye devam etmekteyiz.

Kamuoyu oluşturmak ve toplumsal bilinci pekiştirmek için gerek basın açıklamaları ve görsel/yazılı medya haberleri gerekse belediyeler ve STK'lar ile iş birliği yaparak, farklı kesimleri bilgilendirmekte; ormanlara, doğaya ve çevreye yapılan olumsuzluklara karşı, yöre halkıyla birlikte hukuk mücadelesi vermekteyiz.

AZİZ ATAM!

Türkiye Ormancılar Derneği üyeleri olarak, ormanlarımızın, doğamızın ve çevremizin korunması ile çizdiğiniz hedeflere ulaşmak için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğimize söz veriyor ve huzurunuzda saygıyla eğiliyoruz.”

Saygı, minnet ve özlemle anıyoruz

TOD 100'ÜNCÜ YIL SEMPOZYUMU AÇILIŞ KONUŞMASI

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) kuruluşunun 100'üncü yılı etkinlikleri kapsamında "TOD 100'üncü Yıl Sempozyumu" 26 Aralık 2024 tarihinde, Çankaya Belediyesi Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi, Sabahattin Ali Konferans Salonunda gerçekleşmiştir. "Çok Boyutlu Baskılar Altında Türkiye Ormancılığı" konulu sempozyumun açılış konuşması TOD Genel Başkanı Ahmet Hüsrev ÖZKARA tarafından yapılmıştır. Açılış konuşmasında ÖZKARA aşağıda yer alan ifadelere yer vermiştir.

"TOD 100'üncü Yıl Sempozyumunda aramızda bulunan Sayın Özgür Özel beyefendiye, 100'üncü yıl kutlamamız için Çağdaş Sanat Merkezi'ni bize açan Çankaya Belediyesi Başkanı Hüseyin Can Güner ve Çankaya Belediyesi çalışanlarına, kurumumuzun üç kurucusundan biri olan Abdülkadir Sorkun Beyefendinin aramızda bulunan ailesine, yine siyasi partilerimizin sayın milletvekilleri ve değerli yöneticilerine, Türk Mühendis Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin değerli yöneticilerine, sivil toplum örgütlerimiz ve sendikalarımızın değerli yöneticilerine, ormanlarımızın korunması ve geliştirilmesi ilkesinden hareket eden bu davaya inanmış Türkiye Ormancılar Derneğinin sayın üyelerine çok teşekkür ediyorum. Bugün bizimle birlikte olduğunuz için ayrıca saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Derneğimiz 100 yaşında. Derne-

ğimizin 1924 yılında kurulmasını, Mustafa Kemal Atatürk'ün büyük bir öngörü ve becerisi olarak görüyorum. Ata'mızın daha o tarihlerde ormancılığa verdiği önem bizler için takdire şayandır. Bizler, O'nun çizdiği bu yolda kararlı bir şekilde devam etmek ve bunu geliştirmek zorundayız. Cumhuriyetin ilk yıllarında, sosyal ve ekonomik yönden büyük sorunlar var, kültürel yönden büyük sorunlar var, yeni bir toplum yaratma iddiası var. Bu iddiayı perçinlemek için mesleğimiz olan ve doğal varlıklarımızın başında gelen ormanlarımızla ilgili olarak Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye Ormancılar Derneği'nin kurulmasını istemiş. Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu gibi önemli derneklerin yanında orman varlığımızı da öne çıkarmıştır. Diğer taraftan başkentimizde Atatürk Orman Çiftliği (AOÇ) var. Geçmişte 103.000 dönümden oluşuyordu. Bugün maalesef 32.000 dönüm kaldı. % 70'ini kaybettik. AOÇ son derece önemli. Cumhuriyetimizin başlangıçtaki karar noktalarını oluşturuyor. Her türlü gelişmişliğin temelleri, projeler burada hayata geçiriliyor. AOÇ'a verilen önemi daha Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Ulu Önder Atatürk ortaya koyuyor. Birçok konuda olduğu gibi kendisinin bu ileri görüşlülüğünden dolayı, hepimiz kendisini saygıyla anıyoruz.

Derneğimiz 1951 yılında kamu yararına çalışan dernek olarak

yeni bir statü kazanıyor. Önemli çalışmalara öncülük yapıyor. Bugün Ankara'da ODTÜ ormanı olarak bildiğiniz yerin asıl adı Atatürk Ormanı. Derneğimizin büyük çabalarıyla, 1957-1958 yılında alınan kararlar doğrultusunda o günün değerli yöneticileriyle birlikte o ormanın kurulması ve Ankara'nın yeşil kuşak çalışmasının büyük ölçüde tamamlanması Derneğimizin öncülüğünde gerçekleşmiştir. Sahip olduğu kadrolar bu mücadeleyi o yıllarda hayata geçirmişlerdir. Bugün eğer Ankara'da bir nebze soluk alabiliyorsak onun temelinde değerli büyüklerimizin TOD üyelerinin büyük emeği vardır.

Derneğimiz 1928 yılından bu yana düzenli olarak Orman ve Av dergisini çıkarmaktadır. Kamuoyunu objektif bir şekilde bilgilendirme, bilinçlendirme ve bu yönde toplumun hazırlanmasında ciddi bir emeğimiz var. Derneğimiz merkezinde var olan Ali Kemal Yiğitoğlu Kütüphanesinde yaklaşık 15.000 eser mevcuttur. Orman ve doğaseverlere kapımız her zaman açıktır. Merkezimiz Kızılay Tuna Caddesi No:5 adresindedir. Ziyaretiniz durumunda hem lokalimiz hem de yukarıdaki lokantamızdan ve derneğin elindeki bilgi ve belgelerden yararlanmanız mümkündür.

Bir başka önemli konu uluslararası organizasyonlar içerisinde Derneğimizin etkin bir şekilde yer almasıdır. 2015 yılında Dün-

ya Ahşap Günü etkinliği, Dünya Ağaçlar Günü kutlaması, Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ve bizim organizasyonumuzda gerçekleşti. Uluslararası olan bu organizasyon, 7-27 Mart tarihleri arasında yaklaşık 21 gün sürdü. Eskişehir, Odunpazarı ilçesinde bu etkinliği gerçekleştirdik. Ahşap sanatının bütün inceliklerinin yer aldığı organizasyona, 93 ülkeden 350 sanatçı katıldı. Bugün akşam açılışını yapacağımız "Türkiye Ormancılar Derneğinin 100 Yılı Sergisi"nde bu çalışmalarından örnekleri göreceksiniz. Gerçekten ülkemizin temsili açısından önemli bir çalışmadır.

Derneğimiz Türkiye çapında örgütlü bir kurumdur. Merkez organizasyonumuz dışında İstanbul ve Antalya'da iki şubemiz var. Ayrıca 28 il temsilciliğimiz ve 6 tane orman fakültesinde temsilciliğimiz var. Türkiye çapında örgütlüyüz. 2000'e yakın üyemiz var.

Diğer bir konu kıvançla söyleyeceğim. Korunan alanlar konusunu, orman mühendisleri dışında gündeme getirmiş ve sahiplenmiş başka bir meslek disiplini yoktur. Milli parklar ve benzeri korunan alanlar konusunu, orman mühendisleri Türkiye gündemine getirdi. 1950 yılında Prof. Dr. Selahattin İNAL hocamızla birlikte başlamıştır. 6831 sayılı kanununun 25. maddesi çerçevesinde Milli Park ilan etmek suretiyle, geleceğimiz olan genetik rezervlerimiz ve mutlak korumamız gereken sahalara orman mühendisleri sahip çıkmıştır. Ben de bu mesleğin bir parçası olarak bu çalışmalardan onur duyuyorum. Bu mücadeleyi uzun yıllar beraber verdiğimiz

Sayın Milletvekili Nevzat CEYLAN da aramızda bulunmakta. Kendisinin de bu konudaki çöküşü çalışmalarında, sırt sırta vererek gerçekleştirdiğimiz çalışmalara gerçekten çok teşekkür ediyorum. İyi ki varsınız.

Kısaca Derneğimizi tanıttuktan sonra, ortaya çıkan temel sorunların dayanak noktalarını söylemek istiyorum. Öncelikle yasal problemler ve idari problemler var. Kısaca yasal süreci sizlerle paylaşacağım. Cumhuriyetimizin kurulmasıyla birlikte 1937 yılında çıkarılan ilk Orman Kanunu 3116 sayılı kanun devrim mahiyetindedir ve büyük işler başarmıştır. Daha sonra çok partili hayata geçişle birlikte, 6831 sayılı kanun 1956 yılında çıkarılmış ve ormanlarla ilgili ilk tavizler verilmeye başlanmıştır. 1961 Anayasası ile ilk kez ormanların korunması temel bir ilke olarak belirlenmiş ve özellikle o günkü koşullarda af yasağı getirilmiştir. Orman suçlarına karşı verilen tavizlere 1973 yılında çıkarılan 1744 sayılı yasanın 2. madde uygulamasıyla başlanmış ve işgalciler ödüllendirilmiştir. Başlayan ve uzun yıllar sürdürülen tavizlerde şöyle bir ifade vardır. "Orman vasfını kaybetmiş." Arkadaşlar! Orman, vasfını hiçbir şekilde kaybetmez ancak kaybettirilir. Kanun değişikliklerinden sonra 1982 Anayasası hayata geçiriliyor. Maalesef burada ikinci taviz veriliyor. Kamuyunda 2/B olarak bilinen ikinci taviz "31.12.1981 tarihinden önce orman vasfını kaybetmiş olmak" şeklinde izah ediliyor. Günümüze geldiğimizde, 2018 yılında üçüncü bir taviz veriliyor. Bu da Orman Kanunu Ek

16'ncı maddesi. Bu yasal düzenleme ormanlar açısından son derece büyük kayıplara neden olmaktadır. Gerçekten yüz karasıdır. Cumhuriyet Halk Partisi bu yasal düzenlemenin iptali için Anayasa Mahkemesine gitmiştir, bu mücadeleyi vermiştir. Fakat Anayasa Mahkemesi Ek 16 maddesini uygun görmüştür. Uygun gördüğü madde ile ilgili çok kısa üç tane başlıktan bahsedeceğim. Bir, orman kadastro gerçekleştirmiş sahalarda, bakın orman kadrosu gerçekleştirmiş orman mı değil mi net olarak belli olmuş bu sahalarda, diyor ki eğer herhangi bir yerleşme işgali varsa, iki yerleşme yeri olmaya uygunsa, üç taşlık ve kayalıklısa. Allah aşkına ormanlarda taşlık kayalık olmayan yer mi var. Bu nasıl bir ifadedir! Bu nasıl bir aymazlıktır! Gerçekten topluma bunu anlatmamız gerekiyor ve bu tavizlerle başlayan süreç o kadar hızlı devam etmeye başladı ki binlerce yerde af süreçleri başladı. Bu yasa ile orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin tek tek Dernek olarak analizini yaptığımızda şu gerçeklerle karşılaşırız. Bu sahaların her biri büyük rant ifade ediyor. Yani sıradan insanların işlerini çözme öncelikleri bile yok. Sadece ekonomik anlamda belli çevrelerin beklentilerini yerine getirecek çalışmalarına yer veriliyor. Örnek olsun akılda kalsın diye şunu özellikle söylemek istiyorum. Muğla'da yine geçtiğimiz dönemde AK Parti'den belediye başkan adayı olan bir zat-ı muhteremin bir kooperatifinde yaşanan bir olay var. Kooperatifin içindeki iki villa arasında kalan bir tuvaletin, Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman sınırları dışına çıkarıldığını

görüyoruz. Çıkarılan yerin diğer komşusu “Ya ben de işgalciyim, niye ben bundan yararlanamıyorum da sadece beyefendi yararlanıyor” diye dava açabiliyor. Bakın her ikisi de işgalci, birbirlerini şikâyet edecek noktaya kadar geliyorlar. Bu kadar basit bir konuda dahi Ek 16 kararları çıkarılıyor. Dolayısıyla geldiğimiz nokta itibarıyla yasal süreç çok kötü işletilmiş bir süreçtir. Özetle 2/B, Türkiye ormanlarından 645.000 hektar sahayı alıp götürmüştür. Çok büyük rakamlar bunlar. 645.000 hektar sahanın orman alanlarımızın içerisinde koparıldığını görüyoruz. Bakın bu işgalcilerin çok enteresan bir özelliği daha var işgal edip almış oldukları bu arazilerin üzerinde bile yeni işgalleri gerçekleştirmişlerdir. Yani bu kadar fütursuzca yürüyen bir süreç söz konusudur. Arkadaşlar kabul edilebilir değildir. Yasal olarak yaşanan bu gelişmelere paralel olarak idari anlamdaki süreçlerde de maalesef o boşluğu çok rahat kullanıyorlar. Bugün sahip olduğumuz orman varlığımızda normalde yapılacak üretim miktarlarının üç katı üretim gerçekleştirilmektedir. 2000’li yıllarda 10 milyon metre küp olan üretimin son yıllarda geldiği nokta 32 milyon metreküptür. Yani üç katından fazladır.

Diğer önemli bir konu da şudur. Eskiden var olan ormanları, Devlet Orman İşletmeciliğinde çalışan arkadaşlarımız planlar, amenajman planlarını silvikültür tekniğine uygun olarak yapıyorlardı. Gerçekten çıkaracakları emvalin, ormanın devamlılığını kırmayacak şekilde gerçekleştirmesini sağlıyorlardı ve bu doğrul-

tuda da özen gösterirlerdi. Şimdi kuzuyu kurda teslim ettik. Bu bölmeleri artık müteahhitler kesiyor. Biz bunun adına dikili satış diyoruz. Var olan yerin kesimini de kendileri gerçekleştirmek üzerine kurum tarafından alıyorlar ve istedikleri şekilde keyfe keder kesim yapıyorlar. Kimileri damgasız, bakın net söylüyorum damgasız. Kimileri ise mevcut verilen sahanın dışında. Hatta bunlar mahkemeye gidiyor. Ben, hem orman mühendisiyim ve hem de Ankara Hukuk Fakültesi mezunuyum. Girdiğim davalarda gördüğüm için söylüyorum. Hakim soruyor: “Ya beyefendi, sen 48 nolu bölmeyi almışsın, 49-50-51-52 nolu bölmelere de girmişsin.” diyor. Cevap “Pardon Efendim.” Şimdi geldiğimiz nokta çok dikkat çekici. Bizim takip etmemiz, denetlememiz gerekir. Maalesef işler denetimden yoksundur. Çünkü yeteri kadar orman mühendisi işe alınmıyor. Ve yapılan üretim miktarları biraz önce söylediğim gibi 3 katına çıktığı için, var olan personel ile Allah’a emanet bir sistemi ortaya koymuş oluyorsunuz.

Bir diğer konu endüstriyel plantasyon. Endüstriyel plantasyon demek, birim alandan daha fazla ürün almaktır. Türkiye’de normal hektardaki artım 3.4 metre küp ise bu endüstriyel plantasyon sahalarında 10 metreküp ve üzeri alınacak demektir. Eğer doğru işler yapıyorsanız, yer seçimi doğruysa, gerçekleştirebiliyor. Dayanağı şuydu: Doğal yaşlı ormanları koruyalım, hammadde ihtiyaçlarını bu şekilde, endüstriyel plantasyon sahalarından karşılayalım şeklinde idi. Bunun da kuralları var, eğim % 30’u geç-

meyecek, ıslah edilmiş materyal kullanılacak, o orijinin materyalleri olacak ve gerçekten ağaç türü olarak hızlı gelişen tür olacak. Bunları ortaya koyarak yola çıkmasına rağmen % 30 eğimin %80’lere kadar çıktığını görüyoruz. Yani tamamen bilime aykırı, tamamen kurallara aykırı bir şekilde, endüstriyel plantasyon adı altında doğal yaşlı ormanlarımız kesilmektedir. Hatta o kadar ileriyeye gidilmektedir ki süreler yani idare müddetlerini 30 yıl olarak düşünelim. 15 yılda sahanın tamamı kesilmektedir. Bu bize gerçekten idarenin çok keyfi yaklaştığını, tek amaçlarının odun hammaddesini bir şekilde sahadan çıkararak, doymak bilmeyen lif yonga, MDF ve bunun üreticilerine bunu sağlamaya çalışmak olduğunu görüyoruz.

Diğer önemli bir başlık maalesef sadece bizde değil Türkiye’deki tüm kurumlarda bunu görüyoruz. Liyakatsizlik. Sadece dar kadro anlayışı hakim. Rotasyon adı altında yapılan çalışmalarla, maalesef örgütümüzün yapısı, hafızası kaybettiriliyor. Neden orman yangınlarında başarısız? Biraz önce söylemiş olduğum gibi geline süreçten kaynaklanıyor. Eğer biz orman yangınlarında başarılı olmak istiyorsak, olmazsa olmaz kurallarımız var. İyi yetişmiş kadrolarımız, iyi eğitilmiş personeliniz olacak. Siz bu insanlara her yıl düzenli olarak bu eğitim vereceksiniz.

Diğer önemli bir konu orman köylüsü. Orman köylüsünün ormanlara karşı saygı ve sevgisinin, oradaki yaşama ortamlarının iyileştirilerek pekiştirilmesi gerekirken, bu tamamen terk edilmiş ve bunun yerine çok

sahte bir düzen inşa edilmiştir. Orman köylüsü dışlanmış ve küstürülmüştür. Üretim faaliyetleri dikili satış adı altında müteahhitler tarafından yürütülmektedir. Doğal olarak orman köylüleri buldukları yerleri terk etmektedirler. Köylerde yaşlı nüfus yaşamaktadır ve büyük sıkıntıları vardır. Bu gelişmeler karşısında gerçekten çaresiz durumda olan bir siyasi iktidar ve onun uygulamaları var. Açıkçası 2000'li yıllar öncesinde de benzer sorunların yaşandığını biliyorum. Fakat boyutu bu noktada değildi. Dikkat ederseniz sempozyumun konusu ormanlar üzerindeki çok boyutlu baskılar. Özellikle bu başlıkları açmaya çalıştım yani bu kadar yoğun baskıların yaşandığı, orman köylüsünün yok kabul edildiği bir düzende sizin başarılı olmanız, ormanları koruma geliştirme gibi bir sonuca ulaşmanız olmaz. Çok doğaldır ki orman yangınları sizi hep tehdit edecektir. Her yıl yaz ayları bakanlık ve genel müdürlük için bir işkence halinde geçiyor. Şu sezon bir an önce geçse de gitse de biz şu kamuoyunun bize gösterdiği tepkiden kurtulsak. Çünkü çaresizler. Çaresiz insan aslında bir sonraki yılın planını yapar. Yapacak durumları da yok. O nedenle biz özellikle orman yangınları ile ilgili bir araya geldiğimizde şunu söylemeye çalışıyoruz. Bu savaş karada kazanılır. Hava kuvvetleri tamamlayıcı güçtür. Etkili olduğu yerler vardır. Özellikle ilk müdahale anında ya da belli bir noktaya bir taşıma hizmeti götürüleceğinde hava araçlarından yararlanmalıyız. Ama asıl yangını söndürecek, sönen yangını söğütacak olan ekip, kara ekip-

leridir. Maalesef her şeyi hava ekiplerine havale etmek suretiyle bir çaresizlik yaşanmaktadır. Bu nedenle mutlaka orman köylüsünün içinde bulunduğu çözümleri ortaya koymak gerekir. Mükellef sistemi adı altında yürütülen çalışmayla biz geçmişte bu gelişmiş teknolojiye bile sahip değilken, bu araçlar bile söz konusu değilken, orman köylüsü biz daha yangın yerine varmadan önce o yangını büyük ölçüde söndürmeyi başarmıştı. Elimizdeki bu gücü küstürdük. Bu insanlar orada yokmuş gibi davranıyorlar. Yarım saat önceden durum belli, rüzgarın hangi istikamete gideceği belli. Ama öncelikle yangının gelebileceği orman köylerini boşaltıyorlar. Bu nedir biliyor musunuz? Savaş alanını terk etmektir. Halbuki orman köylüleri mücadeleye hazırlanmalı, yaşam alanları dirençli hale getirmelidir. Bunun için orman köylerinde yaşayan insanların önceden eğitimlerini gerçekleştirmek aynı zamanda tahliye için gereken yerleri belirlemek yani yaşlıların, çocukların ve hayvanların tahliye planları ve yerlerinin önceden hazırlanması gerekir. Eğer bu çalışmalar gerçekleştirilecek olursa, çıkacak olan bir yangında orman köylüsü sorunsuz bir şekilde yangının hızını kesebilecek mücadeleyi rahatlıkla verebilir. Biz TOD olarak bu konuda iki temel proje yürütüyoruz. Birisi orman yangınlarına dirençli köy konusu diğeri de turizm alanlarında ortaya çıkabilecek olan yangın problemi. Bunlar son derece önemli. Bugün Cumhuriyet Halk Partisi'nin Adana, Mersin, Antalya, Muğla ve İzmir'deki 5 Büyükşehir Belediyesi ile TOD olarak yapmış

olduğumuz protokoller doğrultusunda söz konusu projeleri birlikte yürütüyoruz. Çünkü işin asıl hareket noktası; orman yangınları ile ilgili paydaşların yan yana getirilerek, sorumluluk vererek, bu işlerin çözüme kavuşturulması. Bakın en son turizm alanı ile ilgili sahada bir çalışma yapıyoruz. Turizm sektörü her yıl 60 milyar dolar geliri olan bir sektör. Turizm tesisleri bizim için büyük bir avantaj. Oradaki insanlara, yetkililere soruyoruz. Diyoruz ki "Siz burada bir yangın çıktığında ne yapıyorsunuz?" "112'yi anyoruz" diyorlar. Efendim 112'yi arayacaksınız da sen ne yapıyorsun. İlk müdahale ekibin var mı, ilk müdahale aracın var mı, su hidrantlarını belli yerlerde oluşturduğun mu, yangın öncesinde söz konusu sahada yanıcı maddeleri ortamdan çıkardın mı? Bir hazırlığınız yok. Allah'a kalmış. Yunanistan'da çok büyük bir yangın yaşandı. Bundan 10 yıl önce ve bütün oteller perişan oldu. Uzun süre o otellerin boş kalmasına ve büyük zarar görmesine neden oldu. Hem yenilenirken büyük maliyetler ortaya çıktı hem de müşterilerini kaybettiler. Türkiye'de turizm alanları ile ilgili de özel bir çalışmanın yapılması lazım. Hatta turizm bölgelerinde örneğin Kemer Bölgesi, Belek Bölgesi gibi bölge bölge orman yangınlarıyla mücadeleye hazır olmaları lazım. Devletin kurumlarını beklemek, zaman kaybı demektir ve savaşı kaybetmek demektir. Yangın başlar ve rüzgarın hızı normalde 30 kilometrenin üzerine çıkarsa ve 50-60-70 kilometrelere varacak olursa sizin o yangını söndürme şansınız yok. İster havadan müdahale edin,

ister karadan müdahale edin, yangın doğal hatlarda durur. O nedenle bu işleri yapabilecek ve bu işleri harekete geçirebilecek bir yapının, bir organizasyonun gerçekleştirilmesi lazım. Bunu tek başına Orman Genel Müdürlüğünün başaramayacağı son yıllarda açıkça görülmüştür. Geldiğimiz nokta itibariyle hepimiz şunun farkındayız. Dünyada bugün ortalama sıcaklık 1,1 derece artıyor bunun 1,5 ve 2 derece senaryolarını düşünmek bile istemiyoruz. Gerçekten büyük felaketler olabilir. O nedenle bütün bu olumsuzlukları şöyle tekrar alt alta koyduğumuzda yasal ve idari sorunların sonucunda şunu çok rahatlıkla söylememiz lazım. İyi bir organizasyona, iyi bir personel eğitimine, yetişmiş kadrolara ve devamlılığı olan kadrolara ihtiyaç var. Paydaşlar yan yana gelmeli, aynı zamanda bu mücadeleyi sürükleyen bir organizasyonu birlikte başarmamız gerekir.

Söylemiş olduğum başlıklar içerisinde konuya yaklaştığımız zaman, bizim paydaşlarımızın en önemli parçasının orman köylüsü olduğunu görüyoruz. Şimdi kısa bir bilgi vereceğim. Orman köylüsü nereden nereye geldi. Dün akşam 1927 yılına baktım. % 25 kent % 75 kırsal kesim. Bu hızlı değişimin başlayıp, kent nüfusunun kırsalın önüne geçtiği tarih 1950'lerden sonra. Daha sonrasında, 2012 yılında çıkarılan Bütün Şehir Yasası var. Aslında hala kırsal olma özelliğini sürdürüyor ama mevcut durum % 93 kent % 7 kırsala dönüşmüş. Bunu şöyle değerlendirelim. Ülkemizde 35.000 köy var ve bunun 23.000'i or-

man köyü. Orman köyü demek orman içi ve bitişiğindeki köyler demek. 2012 yılından sonra orman köylerinin en az yarısı mahalle statüsüne kavuştu. Bu yeni düzenlemeyle yani şu anda orman içinde köy olarak varlığını sürdüren yaklaşık 12.500 köy var. Yaklaşık 2.900.000 nüfus var. Bunun dışındaki mahallelerde de 4.100.000 insan yaşamakta. Yani ormanla irtibatlı 23.000 köy ve mahallede 7 milyon insan yaşıyor. Eğer geleceğimizi kurgulayan bu söz konusu kırsaldaki 7 milyon insanın özellikle gençleri nitelikli iş gücüne kazandırabilirsek gerçekten ormancılık faaliyetlerinde bu insanlardan yararlanabilir, yerinde kalkınmayı ve yerinde kalmasını sağlayacak modelleri geliştirebilir, kırsal merkezler oluşturabiliriz, bunu çok iyi düşünmemiz lazım. Bakın önemli bir sonuçtan bahsedeceğim. Depremler bize kentsel dönüşümü hatırlattı. Şimdi çok net bir şey söylüyorum. Orman yangınları da bize kırsaldaki dönüşümü hatırlatıyor. Eğer biz kırsalı bu şekliyle hazırlayamazsak hangi siyasi iktidar gelirse gelsin bu açmazdan kurtulamaz mümkün değil. Kırsalda yeni bir dönüşümü nicelik değil nitelikli iş gücü ortaya koyabilir. Orman korumada, üretimde, orman yangınlarıyla mücadelede, odun dışı ürünlerin elde edilmesinde ve diğer tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde, o alanların merkezlerin üretim aşamasından pazarlama aşamasına kadar organizasyonunu gerçekleştirebilirsek inanıyorum ki en azından göç duracaktır ve bu söylemiş olduğumuz kırsal potansiyel la-yıkıyla harekete geçecektir. Aksi takdirde mevsimlik ve güneybir-

lik çalışan insanların kırsalda kalma şansı kalmamıştır. Bu konuyu özellikle dikkatinize sunmak istiyorum.

Şimdi özet olarak anlatmış olduğum konuda bir de kentlerle ilgili kısaca bir şey paylaşmak istiyorum. Artık % 93'ü kentsel olan bir düzenlemede bizim kentlere yeşil kuşak ağaçlandırmalarına aynı bir önem vermemiz gerekiyor. Yeşil alanlara ihtiyacımız var. Eğer biz kentlerde yeşil alanları gerçekleştirebilirsek, geçmişte bizlerin başlatmış olduğu bu çabalar tekrar taçlanacaktır. Ülkenin % 30'unu kapsayan 23.3 milyon hektarlık alanın gerçekten büyük bir alan olduğunu ve bu alanın çok büyük problemleri olduğunu ve sürekli ormanlarımızın kan kaybettiğini düşünecek olursak bu yapılanmanın toparlanması yine burada siyasi partilerin yetkilileri de var. Bu ancak Orman Bakanlığı olarak yeni bir organizasyonun hayata geçirilmesiyle mümkündür. Bu başarılacak olursa ölü toprağa serpilmiş teşkilat ayağa kalkıyor ve büyük zararlar gören orman varlığımız da evet bundan sonra rahatlıkla korunuyor, geliştiriliyor ve imkanlar ölçüsünde ormanlarımızdan yararlanabiliyoruz diyebileceğiz. Ben sözümü burada tamamlarken, sayın katılımcılara teşekkür ediyorum. 100'üncü yılımızın hepimiz açısından başarıyla geçmesini diliyorum.

Yaşasın orman varlığımız. Sürdürülebilir bir doğal gelecek için hep beraber bu mücadeleyi vermeye devam etmeliyiz. Bütün katılımcılara ayrıca teşekkür ediyorum."

Hüsrev ÖZKARA

ÇOK BOYUTLU BASKILAR ALTINDA TÜRKİYE ORMANCILIĞI SEMPOZYUMU

Doç. Dr. Murat Alan TOD Bilim Kurulu Üyesi, muratalan@karabuk.edu.tr

TOD Bilim Kurulu olarak, TOD Merkez Yönetiminin talebi doğrultusunda Derneğin 100. Yılı için bir toplantı hazırlığına giriştik. TOD Merkez Yönetiminin de yönlendirmesi ile “ormanların maruz kaldığı olumsuz uygulamalar” üzerine bir toplantı olması kararlaştırıldı. Bilim Kurulu üyeleri olarak aramızdaki görüşmelerden sonra bir günlük bir sempozyumun uygun olacağına karar verdik. Sempozyum için konuşmacıların seçimi konusunda “kamuyunda bilinen, özelliklerinden dolayı dikkat çeken ve konusunda uzman” konuşmacılar olması üzerine anlaştık. Sempozyum, ormanlara yapılan olumsuz baskılar konusunda kamuoyunda dikkat çekmeye

yönelik olacaktı. Bu çerçevede taslak bir liste oluşturduk. Konuşmacıları davet etme ve 26 Aralık günü konuşmacıların sempozyuma katılmalarının sağlanması konusunda aramızda iş bölümü yaptık. Taslakta öngördüğümüz konuşmacılar büyük oranda davetimizi kabul ettiler ve sempozyumda konuşmacı oldular.

Sempozyumda 100. Yıl ödülleri verilmesinin de sempozyuma anlam kazandıracağı üzerinde Bilim Kurulu olarak fikir birliğine vardık. Yapılan değerlendirmede birçok kişi üzerinde (gazeteci, aktivist, doğasever, meslektaş vb.) bilim kurulunda görüşme yapıldı. Sempozyumun konusuna uygun olarak,

doğa ve çevre mücadelesinde hayatını kaybedenlere ödül verilmesini kararlaştırdık. Ayrıca hayatını kaybedenlerin az da olsa acısına ortak olmayı ve kamuoyunun dikkatini bu konuya bir daha çekmeyi öngördük. Bu düşünceler içinde, TOD Yönetim Kuruluna Reşit KİBAR¹, Aysin ve Ali Ulvi BÜYÜKNOHUTÇU² ile Metin LOKUMCU³'ya ödül verilmesini önerdik ve uygun görüldü.

Sempozyumun açılış konuşmasını, Türkiye'de pek çok yerde doğanın, çevrenin ve ormanların savunuculuğunu (çoğu zaman bizzat sahada) yapmış ve yapmakta olan Prof. Dr. Doğan KANTARCI'nın yapması yerinde olacaktı. Hoca bu davetimizi

¹ Cankurtaran Tüneli'nin açılması ile boş kalan 17 hektarlık ormanlık alanın sit alanı veya milli park ilan edilmesi beklenirken, bir turizm şirketine verilince halk buna karşı çıktı. Üstüne bir de ihaleyi alan şirketin Artvin Orman Bölge Müdürlüğü ile şaibeli ilişkileri ortaya dökülünce Hopalılar iyice karşı oldular. 3 Eylül 2024 günü, iş makineleri ormanlık alana girdi. Halk ağaçlar kesilmesin, canlılar öldürülmesin diye makinelere engel olmaya çalışınca, projeye bağlantılı olduğu iddiasında bulunan Muhammet Ustabas köylülere silahla saldırdı. İki köylü hafif yaralanırken Reşit Kibar'ın vücudunu mermiler delip geçti ve Reşit Kibar vefat etti (https://www.izgazete.net/resit-kibar-neden-ol-duruldu#google_vignette).

² Toroslar ve Akdeniz Kıyıları Çevre Derneği Taş Ocaklarıyla Mücadele Platformu Sözcüsü Ali Ulvi Büyüknohutçu Fınik'e'de binlerce sedir ve kızılçam ağacının yanı sıra yabancı hayvanların yaşam alanı da olan bölgede mermer ocağına karşı dava açtı. Davaya 50 köylü de müdahil oldu. Antalya 2'nci İdare Mahkemesi'nde görülen davada bir mermer ocağı firmasına verilen 'ÇED Gerekli Değildir' raporu ve maden arama izin belgesi iptal edildi ve mermer ocağı kapatıldı. Bölgede 13'ü bulan mermer ve taş ocaklarına karşı 5-6 yıldır mücadele veren Ali Ulvi ve Aysin Büyüknohutçu çifti, emsal olarak niteledikleri bu Danıştay kararından 25 gün sonra, 9 Mayıs 2017'de Kızılıçık Yaylası'ndaki dağ evlerinde silahlı saldırıda öldürüldü (<https://www.gazeteduvar.com.tr/emine-buyuknohutcu-bu-cinayet-bir-sus-ihariydi-haber-1563675>).

³ Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından Hopa-Artvin'de 31 Mayıs 2011'de genel seçimler öncesinde Genel Başkan ve dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı bir miting düzenlendi. Aralarında emekli öğretmen Metin Lokumcu'nun da bulunduğu kişiler Doğu Karadeniz'in akarsuları üzerinde kurulan hidroelektrik santral (HES) inşaatlarının bölgenin doğal dokusu üzerine yarattığı tahribat ve çay tarımında yaşanan sorunlara dikkat çekmek için aynı gün Hopa Meydanı'nda bir basın açıklaması yapmak istediler. Yoğun polis müdahalesi sonrasında Metin Lokumcu hayatını kaybetti (<https://www.amnesty.org.tr/icerik/metinlokumcudavasi>).

kabul etti. Dernek Yönetimince de Hocaya 100. Yıl Onur Ödülü verilmesine karar verildi.

Bu çerçevede Sempozyum 26 Aralık 2024 günü TOD Başkanı A. Hüsrev ÖZKARA'nın açılış konuşması ile başladı. TOD Başkanından sonra CHP Genel Başkanı Sayın Özgür ÖZEL bir konuşma yaptı. Konuşmasının sonunda, CHP Genel Başkanı Özgür ÖZEL, Reşit KİBAR'ın ödülünü eşi Rukiye KİBAR ve kızı Yaren KİBAR'a, Aysin ve Ali Ulvi BÜYÜKNOHUTÇU'nun ödülünü kızı Emine BÜYÜKNOHUTÇU'ya ve Metin LOKUMCU'nun ödülünü oğlu Ulaş LOKUMCU'ya verdi. Prof. Dr.

Doğan KANTARCI'nın ödülü ise öğrencisi Prof. Dr. Doğanay TOLUNAY'a verildi. Ödüllerin verilmesinden sonra öngörüldüğü şekilde Sempozyumun oturumları aşağıda verilen programa göre gerçekleştirildi.

Açılış ve Protokol Konuşmaları

Doğa Koruma Mücadelesinde Hayatını Kaybedenlerin Ailelerine Plaket Takdimi

Ormancılığa Hizmet Ödülü Takdimi

Açılış Bildirisi Prof. Dr. M. Doğan KANTARCI⁴

Türkiye Orman Ekosistemlerine İklim Değişikliği ve Yok Edici

Baskıların Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme

Birinci Oturum: Küresel Değişimler, Sosyo-Ekonomik ve Yönetimsel Baskılar Altında Ormanlar ve Ormancılığımız

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ali KAVGACI

Dr. Ümit ŞAHİN: 3 Derece: İklim Değişikliği Hızlanırken Bilim ve Politika

Emin ÇAPA: Sürdürülebilir Büyüme Masalı Nereye Kadar?

Güneşin AYDEMİR⁵: İnsanın Gıda Krizi

Dr. Selim KAPLAN: Sosyo-Ekonomik Gelişmeler Işığında Türkiye Ormancılığı

İkinci Oturum: Ormancılık Dışı Kullanım Baskıları Altında Ormanlar ve Ormancılığımız

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Murat ALAN

Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ: Orman Alanlarının Amaç Dışı Kullanımlara Tahsisinin Yasal Çerçevesi

Ali KÜÇÜKAYDIN: Kamu Yaran Çerçevesinde Orman Sınırları Dışına Çıkarma İşleminin İrdelemesi

Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ: Orman-Maden İlişkileri: İklim Değişikliğinden Sosyal Refah Boyutuna Politik Bir Değerlendirme

⁴ Doğan Kantarcı rahatsızlığı nedeni ile konuşmasını Sempozyumda yapamamıştır. Konuşmasının sunumuna ResearchGate'den ulaşılabilir (<https://www.researchgate.net/profile/M-Dogan-Kantarci>).

⁵ Güneşin Aydemir Sempozyum günü rahatsızlanmasından dolayı katılamadı.

Ramazan PEKTAŞ: Enerji Politikalarının Ormancılığa Etkileri

Üçüncü Oturum: Ormanlarımızı Koruma Mücadelesi ve Yeniden Yapılanma

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet KORKMAZ

Nur Neşe KARAHAN: Vahşi Madencilik Karşı Süren 30 Yıllık Halk Direnişi: Artvin Cerattepe Örneği

Deniz GÜMÜŞEL: Bir Ormanla Yoldaş Olmak – Akbelen Ormanı Mücadelesi

Tuncay KOÇ: Ekoloji ve Kent Sorunları Çerçevesinde Antalya

Prof. Dr. Doğanay TOLUNAY: Farklı Amaçlarla Tahsisi Yapılan Ormanların Restorasyonu Mümkün mü?

SONUÇ

TOD 100. Yılı'nı geride bırakmıştır. Yalnızca Türkiye'de değil dünyada da çok az sivil toplum kuruluşu 100 yıllık bir geçmişe sahiptir. TOD 100 yıllık bir geçmişe sahip olma yanında, geçen 100 yılında Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ormancılığının gelişmesine katkı vermiş, ormanların korunması, orman ve doğa sevgisinin yaygınlaşması için sürekli çaba içinde olmuş kamu yararına çalışan bir dernektir.

TOD Bilim Kurulu olarak bu anlamlı günde Derneğimizin 100. Yılı kutlamalarına katkı sağlamaya çalıştık. Ne yazık ki ülkemizde doğa, çevre ve özellikle ormanlar aleyhine her

geçen gün olumsuzluklar olduğu için sempozyumun adı **"Çok Boyutlu Baskılar Altında Türkiye Ormancılığı Sempozyumu"** olmuştur. Sempozyum ile ormanlar üzerinde yaşanan kötü gidişe kamuoyu ve doğa severlerin dikkatinin çekilmesi hedeflemiştir. Bu hedefe sempozyum ölçülerinde ulaşıldığı düşünülmektedir.

Bilim Kurulu olarak, Türkiye Ormancılar Derneği'nin ilkeleleri ve amaçlarını koruyarak nice 100 yıllara ulaşmasını diliyor, kurucularını saygı minnet ve şükranla anıyoruz.

100. YILIMIZ KUTLU OLSUN!

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ'NİN 100 YILI SERGİSİ

Hüseyin AYTAÇ, TOD Yönetim Kurulu Üyesi
Hayriye ERTUĞRUL, TOD Yönetim Kurulu Üyesi

Derneğimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü anısına özel düzenlediğimiz "Ormanlara Adanmış 100 Yıl" temalı "Türkiye Ormancılar Derneği'nin 100 Yılı Sergisi" Çankaya Belediyesi Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde sanatseverlerle buluştu. 26 Aralık 2024 günü açılışı yapılan sergi, 4 Ocak 2025 tarihine kadar 10 gün süreyle açık kaldı.

Sanat, bilim ve tarih disiplinlerinin perspektifinden, Dernek tarihinin önemli kültürel izlerini taşıyan sergi; kişisel arşivler ve koleksiyonlardan yapılan seçkilerin yanı sıra, iş birliği yaptığımız meslektaşlarımızdan ödünç alınan eserlerle zenginleştirildi.

Derneğimizin tarihi, kurucularımız ve meslek büyüklerimizin çalışmaları, bu çalışmaların katkı sağladığı toplumsal alanlar ile örtüştürülerek anlatıldı. Sergi kapsamında hazırlanan

kolaj posterler (fotobloglar) ile Dernek tarihinden kesitler sunularak, 1924 yılından bu yana ülkemizdeki ormancılık politikalarına yön veren Dernek çalışmalarından örnekler verildi.

Sanatseverlere özel bir deneyim sunan sergide güncel sanata ait örnekler de yer aldı ve Derneğimiz üyesi sanatçıların gözünden, doğa ve ormanlar anlatılmaya çalışıldı.

Sergide üyemiz karikatürist Kamil MASARACI'nın ormanları referans alan karikatürlerine yer verildi. Masaracı bu karikatürlerinde; ormanların yok edilmesinin, gezegenin çehresini ve ekolojisini dramatik bir şekilde dönüştürdüğüne vurgu yaparak, doğayla bağ kurmak için duyarların ve hayal gücünün gerekliliğini işaret ediyordu.

Sergide eserleri yer alan bir diğer sanatçı üyemiz Necdet OTTEKİN idi. Ottekin'in üç boyutlu

ahşap oyma eserlerinde yer alan dikkat çekici ve gerçekçi detaylar, görünenin çok ötesinde derin anlamlar taşıyordu.

Yakın zamanda kendisini elim bir trafik kazasında yitirdiğimiz sanatçı üyemiz İsmet YÜCEL'in eserlerine de sergide yer verildi. Değerli meslektaşımız Yücel; "Köklerin Serüveni" olarak isimlendirdiği ve "En Büyük Sanatçı Doğadır" ilkesiyle yaptığı sanatında; doğa ile dost olmanın yolunun, onun korunması, geliştirilmesi ve gelecek nesillere miras bırakılması olduğunu vurguluyordu.

Sergide ayrıca, doğanın bir parçası olan yaprakları kullanarak, doğanın güzelliklerini yaprakların dilinden ve renklerinden anlatan sanatçı üyemiz Atilla KURMUŞ'a ait tablolar da yer aldı.

Öte yandan uzun yıllardır Derneğimizce oluşturulmuş doğayı konu alan pul koleksiyonunda bulunan nadide eserler, serginin özel bir bölümünde üyelerimiz ve pul meraklıları ile buluşturuldu.

Derneğimizin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü etkinlikleri kapsamında düzenlediğimiz bu sergiyle, üyelerimiz ve sanatseverleri ormancılık tarihimizde kısa bir yolculuğa çıkararak; çok katmanlı bir sanat deneyimi yaşattığımızı düşünüyor, serginin hazırlanmasında emeği geçen ve katkı veren herkese teşekkürlerimizi sunuyoruz.

ORMANCILIK ÖRGÜTÜ ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD)'nin 100'üncü kuruluş yıl dönümü etkinlikleri kapsamında, 5 Kasım 2024 tarihinde TOD Genel Merkezinde yapılan Ormancılık Örgütü Çalıştayı; özellikle Orman Bakanlığının kuruluşundan (1969) günümüze kadar örgüt yapısında yaşanan değişikliklerin ve sonucusu 2019'da TOD tarafından gerçekleştirilen ormancılıkta yönetim ve örgütlenme ile ilgili toplantıların sonuçları birlikte ele alınmıştır. Bu bağlamda, çalıştaya konuyla ilgili akademisyenler ile deneyimli meslektaşlarımız katılmış ve örgütlenme yaklaşımları tartışılmıştır. Bu tartışmalar ve ormancılık örgütündeki güncel gelişmelerin ışığında, TOD 58. Dönem Yönetim Kurulunca yapılan değerlendirme sonucunda, aşağıda yer alan sonuç bildirgesi meslektaşlarımızın ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Ormanlar, Dünyada ve Türkiye'de en önemli karasal ekosistemlerden biridir. İklim değişikliği olgusu ve biyolojik çeşitlilik kayıpları bu önemi pekiştirmiştir. Ormanlardan toplumun beklediği ürün ve hizmetleri, ormanların devamlılığına zarar vermeden karşılamayı amaçlayan ormancılık faaliyetleri, toplumun tüm katmanlarını giderek daha doğrudan ve derinden etkilemektedir.

Ülkemizde ormancılık örgütü

uzun ve köklü bir geçmişe sahiptir. Buna dayalı olarak örgütte hatırı sayılır bilgi ve deneyim birikimi bulunmaktadır. Ancak, özellikle son dönemlerde örgüt yapısının sık sık değiştirilmesi ve personel politikasında yaşanan sorunlar, bu birikimin erozyona uğramasına yol açmıştır. Diğer yandan, ormancılık örgütünün görev ve yetkileri farklı kurumlara devredilerek örgüt güçsüzleştirilmiştir.

Ormanların yerel, ulusal ve küresel önemiyle birlikte Türkiye ormancılığının kendine has özellikleri, ormancılık tarihinin örgütte ve bilimsel çalışmalarda oluşturduğu birikim ve çağdaş kamu yönetimi ilkeleri, demokratik bir örgüt yapısı ve meslek etiği ormancılıkta örgütlenme çalışmalarının temel dayanakları olmalıdır. Bu dayanaklar doğrultusunda;

1. Türkiye ormanları ile ormancılığının özellikleri, bağımsız bir orman bakanlığının kurulmasını gerekli kılmaktadır. Orman alanları ülke yüzölçümünün yaklaşık %30'unu kaplamaktadır ve ormanların ürettiği ürün ve hizmetlerle ilgili farklı beklentiler, ormanların yönetimini son derece karmaşık bir yapıya büründürmektedir. Tarım, çevre, şehircilik gibi diğer alanlarla ormancılığın aynı

bakanlık çatısı altında örgütlenmesi; ormancılığa bakanlık düzeyinde gereken önemin verilmemesine ve ormancılıkla ilgili görev ve sorumlulukların diğer alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara aktarılmasına yol açmaktadır. Bağımsız bir orman bakanlığı talebi mesleki bir bağınazlık değil, birleşik bakanlık çatıları altında elde edilen verimsizlik deneyimi ile ülkenin doğal ve sosyal koşullarının akılcı yöntemlerle değerlendirilmesinin bir sonucudur. Bakanlık sayısını azaltmak adına yapılan değişikliklerin kamu harcamalarından tasarruf sağlama ve hizmet etkinliğini yükseltme yönünde bir sonuç verdiğine yönelik bilimsel bir tespit olmadığı gibi, ülke yüzölçümünün yaklaşık üçte biri üzerinde ve işletmecilikten korumaya kadar farklılaşan geniş bir sorumluluk alanında görülmesi gereken kamu görevi, müstakil bir bakanlığı gerekli kılmaktadır.

2. Yasal bir zorunluluk olmasa bile atanacak orman bakanlarının ormancılık eğitimi alanlar arasından seçilmesi gereklidir. Nasıl ki adalet bakanı atamalarında hukuk eğitimi, sağlık bakanı atamalarında da

tıp eğitimi bir zorunluluk olmamasına karşın daima gözetilmişse ormancılık için de aynı durum geçerlidir. Orman bakanlarının ormancılık alanında eğitim almış olması, başarı açısından yeterli şart olmamakla birlikte gerekli şart olarak düşünülmelidir.

3. Ormancılık örgütünün yönetim faaliyetlerinin başarılı olabilmesi için ormancılıkla ilgili tüm hukuki sorunların düzeltilmesi gerekmektedir. Yürürlükteki yasal düzenlemelerde (orman, maden, turizmi teşvik vb.) gerekli değişiklikler yapılmadan, yönetimin başarısını gerektiği kadar artırmak olanaklı olmayacaktır. Bununla birlikte örgüt içerisinde görev, yetki ve sorumlulukları net bir şekilde tanımlayan mevzuat düzenlemelerine de gereksinim vardır.
4. “Orman Bakanlığı” bünyesinde farklı hizmet alanları için danışma kurulları oluşturulmalıdır. Bu danışma kurulları merkez ve taşra örgütlerinde ayrı ayrı yapılandırılmalıdır. Meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kooperatifler, akademisyenler gibi paydaşlardan temsilcilerin yer alacağı bu kurullar, düzenli olarak ve gerektiğinde olağanüstü toplanmalı, gündemdeki konulara ilişkin ilgili yönetim birimlerine öneriler sunulmalı ve toplumu bilgilendirmelidir.

5. Orman Genel Müdürlüğü (OGM)’nün tüzel kişiliği korunmalıdır. Merkez teşkilatı bünyesinde bulunan daire başkanlıkları ve şube müdürlükleri arasındaki yetki çatışmaları ve/veya benzeşmeleri yeniden değerlendirilmelidir.
6. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (DKMP) yapısı korunmalıdır. Korunan alanlar yönetimi konusunda; OGM ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü’ne verilmiş yetkiler kaldırılmalı, koruma faaliyetleri tek elden yürütülmelidir. Muhafaza ormanları dışındaki bütün korunan doğal alanlar DKMP’nün sorumluluğuna verilmeli, bu tür korunan alanlarla ilgili her türlü planlama, uygulama ve denetleme yetkisi de yine bu Genel Müdürlükte olmalıdır. Diğer yandan, planlama ve uygulama faaliyetlerinde ormancılık dışı uzmanlıklardan gerektiği kadar yararlanılmalı ve DKMP’nün yapısı tüm bu sorumlulukları yerine getirebilecek şekilde güçlendirilmelidir.
7. Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü yakın zaman önce Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesine alınmıştır. Ancak bu Genel Müdürlük, görevleri itibarıyla ormancılık örgütünün bir parçası olup, yapılan bu değişiklik iptal edilmelidir. Genel Müdürlüğün gerek

ismi gerekse görevleri ve örgüt yapısı, çölleşme ve erozyonla mücadelenin yanında ağaçlandırma ve her türlü karasal ekosistem koruma ve restorasyon çalışmalarını kapsayacak şekilde yapılandırılmalıdır.

8. Ormanların ürettiği ürün ve hizmetler ile farklı toplum kesimlerinin bu ürün ve hizmetlere yönelik beklentileri arasında denge kurmak ormancılığın temel sorundur. Bu dengenin sağlanması amacıyla, kimi zaman ormana müdahale etmek gerektiği gibi kimi zaman da topluma müdahale etmek gerekmektedir. Bu amaçla “Orman Bakanlığı” çatısı altında hem kent-orman hem de kır-orman kesitinde hizmet verebilecek, bununla birlikte orman işletmeciliği, doğa koruma ve ağaçlandırma gibi diğer ormancılık faaliyetlerinin sosyal nedenlerle zorlaştığı veya tıkandığı durumlarda ilgili ormancılık birimlerine destek olacak bir Orman-Toplum İlişkileri Genel Müdürlüğü kurulmasının yararlı olacağı görüşü her ne kadar Çalıştayda ileri sürülmüş olsa da Yönetim Kurulumuzun önerisi; OGM bünyesindeki ORKÖY Daire Başkanlığının görev ve yetkiler açısından güçlendirilmesinin yeterli olacağı yönündedir.
9. Özellikle iklim değişikliği ve artan orman-toplum ilişkilerinin bir sonucu olarak, orman yangınlarında

sayı ve etkilenen alan bazında artışlar yaşanmıştır. Bu artışların devam etmesi beklenmektedir. Orman yangınlarının ana nedeni insan faaliyetleridir. Bu nedenle, orman yangınlarıyla mücadelede ana hat bu faaliyetlere odaklanmalı ve orman yangınlarını önleyici stratejiler geliştirilmelidir. Orman yangınlarını söndürme konusunda ortaya çıkan aksaklıkları gidermek için personel yetersizliği başta olmak üzere örgütsel yapılanmadaki her sorun kapsamlı bir şekilde değerlendirilmeli ve konunun bütün boyutlarını dikkate alan yeni çözümler üretilmelidir.

10. Ormanlık Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri AR-GE faaliyetlerine devam etmeli, ancak OGM bünyesinden çıkarılarak "Orman Bakanlığı" çatısı altında yapılandırılmalıdır.
11. "Orman Bakanlığı" bünyesindeki genel müdürlüklerin taşra birimlerinin eşgüdüm içerisinde çalışmasına yönelik modeller geliştirilmelidir.
12. Orman işletme müdürlükleri ormancılık çalışmalarının en alt düzeyde eşgüdümünü sağlayan birim haline getirilirken, diğer yandan işletme şeflerinin iş yükleri yeniden planlanmalı, gereken işletmelere yangınla mücadele, kadastro, tahsis takip, hizmet içi eğitim, araştırma ormanı vb. ek şeflikler açılmalıdır;

bu şefliklerde mühendis başta olmak üzere işin gereği kadar personel görevlendirilmelidir.

13. Ormancılıkta hizmet içi eğitim çok önemli bir gerekliliktir. Bu nedenle, "Ormancılık Sürekli Eğitim Merkezi" kurulmalı ve ihtiyaç duyulan alanlarda mesleki eğitimler bu merkez eliyle düzenli olarak gerçekleştirilmelidir.
14. Ormancılık örgütü personel politikaları tümüyle yenilenmelidir. Her kademede personel eksikliği, aidiyet sorunları, motivasyon problemleri ve geleceğe umutla bakış kısırlığı had safhadadır. Bununla birlikte atama ve yükselmelerde liyakate dayalı nesnel ölçütler kullanılmalı, mülakat gibi adaletle uygun olmayan yöntemlerden vazgeçilmelidir. Orman mühendislerinin sözleşmeli olarak çalıştırılması ve danışman mühendislik uygulamalarından bir an önce vazgeçilmelidir. Bunların yerine işin gereği kadar kadrolu orman mühendisi istihdam edilerek örgüt güçlendirilmelidir. Göreve yeni başlayan orman mühendislerinin bütünüyle yetkilendirilmesinden önce refik mühendislik yoluyla hazır hale gelmeleri sağlanmalıdır. Personel görevlendirmesinde ayrıntılı görev tanımlamalarına ve iş-zaman analizlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Herhangi bir göreve atanan

personelin görevini rahatça yerine getirebilmesi için yasal güvenceleri artırılmalıdır.

15. Denetim konusunda önemli sıkıntılar yaşanmaktadır. Denetim süreçlerinin yönetiminde yeni bir anlayışa geçilmeli ve yapılanmaya gidilmelidir. Bugün uygulanmaya çalışılan stratejik planlama anlayışının da bir gereği olarak, sadece suçlu arayan bir denetim kültürü terk edilmeli, olası suçları caydırırken, farkında olmadan yapılabilecek hataları erkenden görebilen bir izleme-değerlendirme mantığına geçilmelidir. Taşrada süregelen ve geleneksel bir hal almış muhakkiklik uygulaması, yönetim bilimlerinin geçirdiği evrime uygun olarak yeniden yapılandırılmalıdır. Kurum içi denetim ve değerlendirmeye ek olarak, örgüt dışı ilgi gruplarının görüş, eleştiri ve hatta katılımına açık, bağımsız bir değerlendirme hedeflenmelidir.
16. Orman alanlarının, su kaynaklarının korunması açısından taşıdığı önem açıktır. Bu nedenle, orman amenajman planlarında su üretim ve koruma işlevine ayrılmış ormanların sorumluluğunu yüklenmiş OGM ve özellikle erozyon sahalarındaki ıslah çalışmalarını yapması gereken Ağaçlandırma birimleri ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında eşgüdümün sağlanması gereklidir.

58. DÖNEM BİRİNCİ DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

Derneğimiz 58. Dönem 1. Danışma Kurulu Toplantısı 27-30 Kasım 2024 tarihlerinde gerçekleştirildi. Programın birinci günü, saygı duruşu ve İstiklâl Marşı'nın okunması sonrasında, Divan Kurulunun oluşturulması ile başladı. TOD Genel Başkanı Ahmet Hüsrev ÖZKARA açılış konuşmasında genel olarak Derneğimizin faaliyetlerinden bahsetti. Daha sonra sırasıyla Ahmet Ozan ÇEKİÇ üniversiteler ile ilişkiler, Hayriye ER-TUĞRUL Derneğimizin 100. yıl çalışmaları ve staj yönetmeliği, Meral ŞAHİN eğitim çalışmaları ve 100. yıl ormanı plaket düzeni, Burhan AYDOĞAN derneğin mali durumu ve Kızılcahamam arazimizin son durumu ile ilgili sunumlarını yaptılar. Verilen aradan sonra, Gazi UZUN hukuk işlerimiz, Ömer KESKİN Denetleme Kurulunun çalışma-

ları, Abdülkadir ÖZDEMİR Onur Kurulunun çalışmaları, Prof. Dr. Ali KAVGACI Bilim Kurulunun çalışmaları, Doç. Dr. Cumhuri GÜNGÖROĞLU orman terapisi ve yönetmeliği, Ahmet GENÇ orman yangınlarına dirençli köy çalışması konularında sunumlarını yaptılar.

İkinci gün programında Sezai KAYA Marmara Şubenin, M. Necati BAŞ Batı Akdeniz Şubenin çalışmaları hakkında sunumlarını yaptıktan sonra temsilciliklerin sunumları gerçekleştirildi. Verilen aradan Prof. Dr. Ali KAVGACI turizm alanlarında orman yangınlarını etkisi, Süleyman KAÇAR Antalya ilinde 16. madde uygulamaları ve vahşi madencilik, Hasan YAZLAK Kalkınma Ajanslarına proje hazırlama, Koray SUNAMAK ekoturizm çalışmaları, Vehbi TUTMAZ orman yangınlarıyla

mücadele konularında sunumlarını yaptılar.

Üçüncü gün programında Prof. Dr. Gülen ÖZALP Belgrad Ormanlarının çığı, Ferda Nur ŞENER ve Terzan GÜRBÜZ FSC süreci-denetim ve sonuçları, Yılmaz SAKARYA yaşlı bakımevi projesi hakkında sunumlarını yaptılar. Verilen aradan Karabük Orman Fakültesi öğrencilerinden Pelin ÇAKIROĞLU şehir planlamasında multidisipliner çalışma ve katkısı, Aysu KABASAKALOĞLU Derneğimizde yapmış olduğu staj hakkında sunumlarını gerçekleştirdikten sonra Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ ormancılıkta örgütlenme, Gizem GÖRNAZ orman fakülteleri ile ilişkiler ve gençler ile diyalog konularında sunumlarını yaptı. Verilen aradan genel görüşmelere geçildi.

Danışma Kurulunun son günü sonuç bildirgesinin okunması ve hakkında görüşmeler yapıldıktan sonra, program TOD Genel Başkanı Ahmet Hüsrev ÖZKARA'nın kapanış konuşması ile sonlandırıldı.

58. DÖNEM BİRİNCİ DANIŞMA KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye Ormancılar Derneği 58. Dönem Birinci Danışma Kurulu Toplantısı 27-30 Kasım 2024 tarihleri arasında Antalya'da Rixos Premium Belek Otelinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Derneğimizin şube, il ve orman fakültesi temsilcilikleri ile çeşitli organlardan üyeler katılım göstermiştir.

Danışma Kurulunun ilk günü kayıt işlemlerinin ardından, Saygı Duruşu-İstiklal Marşı ile başlamış ve akabinde Danışma Kurulunu yönetmek üzere Divan Kurulu seçilmiştir. Divan Kurulu Başkanlığında Mustafa ÖZER, yazmanlığında ise Dr. Nejat ÇELİK ve Cansu ÖZTÜRK görev almışlardır. Sonuç bildirgesini hazırlamak üzere ise Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ, Prof. Dr. Altay Uğur

GÜL, Hayriye ERTUĞRUL ve Dr. Öğretim Üyesi Hikmet Batuhan GÜNŞEN görevlendirilmiştir.

58. Dönem Birinci Danışma Kurulu Toplantısı açılış konuşmasını Derneğimiz Genel Başkanı Ahmet Hüsrev ÖZKARA tarafından yapılmış, üç gün boyunca hem Derneğimizin genel merkezinin hem de Derneğimiz şube ve temsilciliklerinin faaliyetleri ayrıntılı olarak üyelerimizle paylaşılmıştır. Bu paylaşımlar aşağıdaki gibi ülke ormancılığının güncel konuları ve sorunlarına yönelik olmuştur:

- Derneğimizin kuruluşunun 100. Yılı kapsamında yapılan etkinlikler ve basılan eserler
- Orman fakülteleri ile ilişkiler ve derneğin doğa eğitimine yönelik çalışmaları
- Orman terapisi

- Derneğimizin orman yangınlarıyla ilgili yürüttüğü iki dış kaynaklı proje: Orman Yangınlarına Dirençli Yerleşimler ve Turizmde Orman Yangınları Farkındalığının Arttırılması
- Derneğimizin orman yangınlarıyla mücadelede yürüttüğü diğer çalışmalar
- Belgrad Ormanlarının karşı karşıya kaldığı büyük sorunlar
- Derneğimizin çevrenin ve ormanların talanına karşı yürüttüğü hukuksal mücadeleler
- FSC süreci, denetim ve sonuçları
- Orman fakültesi öğrencileri staj uygulamaları ve yönetmeliği

- Şehir planlamalarında multi-disipliner çalışmalar
- Ormancılıkta örgütlenme çalıştay sonuç bildirgesi
- Yaşlı bakım evi projesi
- Antalya-Burdur yöresinde madencilik gibi izin irtifak faaliyetlerinin ormanlar üzerindeki etkileri

Danışma kurulunun son gününde ise dernek faaliyetlerine yönelik görüş ve öneriler ele alınmış, aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.

1. Yapılacak danışma kurullarının duyurulmasında planlı bir sürecin işletilmesi, dernek organları, şube ve temsilciliklerle daha etkin bir iletişimin kurulması,
2. Dernek üyelik sürecinin hızlandırılması için gerekli çalışmaların yapılması,

3. Orman terapisi gibi yeni kavram ve uygulamaların, öncelikle dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi, ormanlarımızda ve ormancılığımızda yaratacağı olumlu ve olumsuz etkilerin doğru bir şekilde analiz edilmesi,
4. Doğa eğitimi çocuklar için çok önemli olmakla birlikte, bu eğitimlerin içeriğinin ve niteliğinin çok zor ve hassas olduğunun da gözden kaçırılmaması; doğa eğitimlerinin sınıflarda değil de birebir doğanın içerisinde gerçekleştirilmesi; bu doğa eğitimlerinin senenin tamamına yayılması; süreç içinde Milli Eğitim Bakanlığı ile protokollerin yapılması; biz orman mühendislerinin pedagojik formasyon eğitimi almadığı göz önünde bulundurularak bu eğitimlerde ağırlıklı olarak öğretmenlerin hedef kitle seçilmesi,
5. Ülke orman alanlarına neredeyse geri dönüşü mümkün olmayan zararlar veren Orman Kanununun 2/B, 16., 17., 18. ve Ek 16. Maddelerinin uygulamaları ve Belgrad Ormanları örneğinde olduğu gibi korunan alanların nite-

liğini düşürücü statü değişikliklerine karşı, biz orman mühendislerinin ormanları koruma yönünde iradesini ortaya koyması, orman kadastro sununun tamamlanmasına neden olan mevzuat değişikliklerinin de takip edilmesi,

6. Dernekten haberdar olabilmek için dernek faaliyetlerinin yıllık olarak bir kitapta toplanılması,
7. Prof. Dr. Uçkun Geray Başarı Ödüllerinin, derneğimizin tanıtılması açısından önemli bir rol oynadığı değerlendirilmiş, bazı üyelerimiz ise bu ödülün başka faaliyet alanlarına (resim, fotoğraf vb. yarışmaları gibi) yönelik olarak da ele alınması ve daha seçici davranılmasını, verilen bu başarı ödüllerinin Derneğimize geri dönüşlerinin değerlendirilmesini,
8. Toplumsal farkındalığı arttırmak için kentlerde bulunan billboardların aktif olarak kullanılması ve buralarda kamuoyu farkındalığını arttıracak bilgilerin yer alması,
9. Doğaseverlerin Derneğimi-

ze ve faaliyetlerine ilgisinin çok yüksek olduğu dikkate alınarak, dernek çalışmalarında kamu kurumları, yerel yönetimler, STK'lar vb. ile iş birliği olanaklarının geliştirilerek devam ettirilmesi,

10. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün de tıpkı Orman Genel Müdürlüğü gibi kendine ait bir kuruluş kanunu ile bağlı bir kuruluşa dönüştürülmesi için kamuoyu oluşturulması,
11. Derneğin yürütmüş olduğu ekoturizm faaliyetlerinin gerçek anlamda bir ekoturizm olmadığına değinilmiş ve bu doğrultuda bu çalışmaların amacına uygun olarak geliştirilmesi, mevcut etkinliklerde ekoturizm kavramını kullanmak yerine tematik gezi adlarının kullanılması,
12. Derneğin korunan alanlar ve doğa korumayla ilgili faaliyetlerinin artırılması,
13. Orman mühendisliği ve orman endüstri mühendisliği bölümlerinde okuyan öğrencilere yönelik olarak verilebilecek burs konusunda önemli adımlar atılması, dernek genel merkezinde bir komisyon kurularak Burs Yönetmeliğinin hayata geçirilmesi, burs fonunun üye aidatlarının, emeklilerin ekonomik durumlarının göz önünde bulundurularak, aylık 100 TL olacak şekilde güncellenmesi, maddi durumu iyi olmayan yükseköğretim öğrencilerinin barınma sorunlarının çözümüne yö-

nelik araştırmalar yapılmaması,

14. Derneğin hem temsilcilikler ve şubeler hem de üyeleri ile arasındaki iletişimin daha etkin bir hale getirilmesi, bunun için bir e posta veya WhatsApp grubu paylaşımı oluşturulması, böylelikle aktif iletişimin oluşturulması, düzenlenecek çalıştay, sempozyum ve benzeri etkinliklerden önce üyelerin bilgilendirilmesi,
15. Her orman fakültesinden en az bir akademisyenin ve uygulamacıların derneğin bilim kurulunda yer alması,
16. Temsilciliği olmayan orman fakültelerinde de temsilcilik oluşturulması,
17. Orman Kanununa göre yapılan ormancılık amacı dışındaki tahsislerle ve korunan alanların statülerinin düşürülmesine yönelik yapılan faaliyetlerde toplumsal mücadelenin oluşturulmasında Derneğimizin de mutlaka yer alması gerektiği,

18. Korunan alanların statülerinin değiştirilmesiyle birlikte revize edilen gelişim planlarının doğaya zarar verecek hedefleri içermemesi için yakından takip edilmesi,
19. Orman yangınlarını önleme çalışmaları çerçevesinde karayollarının her iki yanında yapılan kesim çalışmalarının ve YARDOP projesi bahanesiyle yapılan tıraşlama kesimlerin yakından takip edilmesi, orman alanlarında tahriplere yol açan endüstriyel plantasyon çalışmalarının yakından takip edilmesi,
20. Söndürülmesinde ihmal olduğu için büyüdüğü düşünülen orman yangınlarında sürecin yakından takip edilmesi,
21. Danışma Kurulu'nun, daha önceki yıllarda da yapıldığı gibi, alt toplantı ve çalışma konularının oluşturulması,
22. Orman Oyunları Olimpiyatlarına diğer ormancı bileşenlerin de dahil olmasının yolunun aranması, olimpi-

yatlardaki oyunlarda bilimsel tarafın da geliştirilmesi,

23. Derneğin Orman Genel Müdürlüğü'nün her yıl yayınladığı faaliyet raporunu analiz etmesi, ormancılıkla ilgili bir toplumsal algı raporunun her yıl düzenli hazırlanması,
24. Derneğin web sayfasındaki başta orman yangınları istatistikleri olmak üzere bilgilerin güncel tutulması,
25. Korunan alanların ve orman parklarının işletilmek üzere ihaleye verilmesine karşı bir mücadelenin sürdürülmesi,
26. Bilim kurulunun organizasyonu çerçevesinde çeşitli alt çalışma gruplarının oluşturulması ve bu gruplar işler halde tutulması,
27. Derneğimizin Bolu'da bulunan yerinin staj merkezine çevrilmesi,
28. Dernek üyelerinin orman fakültelerindeki öğrencilere mentorluk yapabileceği ortamların yaratılması,
29. Günümüzde dernek şube ve temsilcilikleri daha aktif bir hale geçmiş olsa da Dernek genel merkezi ile şube ve temsilcilikler arasındaki iletişimin güçlendirilmesi,
30. Derneğin dış kaynaklı fonlar ile yeni projeler geliştirilmesi önerilmektedir.

Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ
(Başkan)

Prof. Dr. Altay Uğur GÜL (Üye)

Dr. H. Batuhan GÜNŞEN (Üye)

Hayriye ERTUĞRUL (Üye)

TÜRKİYE MEMELİLERİ

KARACA (*Capreolus capreolus* L. 1758)

Prof. Dr. Meriç KUMBAŞLI, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi,
Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü, kumbasli@yahoo.com

Dünya üzerinde iki karaca türü bulunmaktadır. Bunlardan birisi ülkemizde ve Avrupa'da bulunan *Capreolus capreolus* Linnaeus, 1758 (Karaca), diğeri ise Orta Asya ve Uzak Doğuda yayılış gösteren *Capreolus pygargus* Pallas, 1771 (Sibirya karacası)'dır.

Avrupa'da ve Türkiye'de Geyikgiller (Cervidae) familyasının boyut olarak en küçük türü olan Karacalar (*Capreolus capreolus* L.) 100-126 cm uzunluğa, 18-35 kg ağırlığa sahiptirler. Ön ayakları arka ayaklarına göre daha kısa olup yeleleri yoktur. Kulakları 12-16 cm, kuyrukları 2-3 cm uzunluktadır. Kışın post renkleri açık sarı gri ve koyu kahverengi arasında değişirken beyaz olan kalça yaması daha belirgin hale gelir. Yazın ise post rengi kızılımsı kahverengi, kalça yaması ise daha az belirgindir. Karacalar birincisi baharda ve ikincisi de sonbaharda olmak üzere yılda iki kez kıllarını dökerek post renklerini değiştirirler. Yavrular beyaz lekeli. Almanya'da koyu kahverengi ve siyah renkli karacalara da rastlanmaktadır. Erkekler dişilerden biraz daha iridir. Ayrıca karacalar 3 çatal ve yumrulu boynuzlara sahiptir. Boynuzlar sonbaharda veya kışın başında dökülür ve hemen

sonra yenisi büyümeye başlar. Boynuzların diplerinde gül dibi olarak adlandırılan belirgin pürüzler bulunur. Karacalar ortalama 7-10 yıl yaşar, maksimum ömürleri 18 yıldır. Çiftleşme dönemleri Haziran-Ağustos aylarına rastlar. Ancak bu dönem bazen Ekim ayına kadar sarkabilmektedir. Bu dönemde erkekler hakimiyet alanlarını korur ve erkekler arasında bu alanlar için kıyasıya mücadele yaşanır. Gebelik 264-318 gün sürmektedir. Nisan-Haziran aylarında 1-1,7 kg ağırlığında genellikle 2 olmak üzere, bazen 3 veya 4, bazen de 1 yavru doğururlar. Karacaları diğer geyik türlerinden ayıran en önemli özellik döllenme gerçekleştikten sonra embriyonun implantasyonunu (ana rahmine gömülmesi) geciktirebilmeleridir. Böylelikle karacalar çiftleşme ve doğum zamanlarını besinin bol olduğu bahar ve yaz mevsimine denk getirerek üreme başarılarını artırmaktadırlar. Karacaların dişileri 14 aylıkken üreme yeteneği kazanır. Erkeklerde 7 aylıkken sperm üretimi başlamasına rağmen, 3 yaşına kadar çiftleşmedikleri kaydedilmiştir.

Capreolus cinsi Asya ve Avrupa'nın birçok yerinde yayılmış

olup toplam yayılış alanı yaklaşık 13 milyon km²'dir. *Capreolus capreolus* Anadolu, İngiltere dahil Avrupa'nın tamamında, Kuzeybatı Suriye, Kuzey Irak ve Kuzey İran'da bulunduğu halde Sardunya, Korsika ve Sicilya adalarında, İsrail ve Lübnan'da yayılış göstermez. İrlanda ve Kuzey Amerika'ya ise Avrupa'dan götürülmüştür.

Türkiye'de genel olarak Trakya'da Ispiranca Ormanlarından İstanbul Belgrad Ormanına kadar olan alanda, Tekirdağ, Gelibolu Yarımadası, Çanakkale çevresi, Kazdağları, Kocaeli, Adapazarı, Bilecik, Bursa ve Balıkesir ormanlarında, Karadeniz Bölgesinde Düzce, Bolu, Zonguldak, Sinop ve Samsun'dan Rusya sınırına kadar tüm sahil şeridindeki ormanlarda, Gümüşhane, Kars, Ardahan, Göle, Sarıkamış, Erzurum'un Oltu ilçesi, Tokat, Amasya ve Çorum illeri ormanlarında, İzmir'in Bergama, Soma, Gördes, Demirci, Bayındır, Kemalpaşa ve Ödemiş çevresindeki ormanlarda, Antalya'nın Manavgat ve Alanya ilçeleri, Osmaniye ve Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Otçul (herbivor) besin rejimine sahip karacalar tarımsal alanlar ve ormanlık alanlar gibi değişik

habitatlarda bulunabilirler. Karacaların habitatlarını öncelikle besin ve örtüye ulaşılabilirlik sonra da su, iklimsel faktörler ve insan aktiviteleri belirlemektedir. Karacaların en beğendikleri çevreler karışık yaş ve kompozisyonda ve zengin çalılık tiplerinden oluşan alt örtüye sahip çayırılık ve otlak alanlarla çevrili ormanlardır. Ayrıca traşlama alanlarını veya yangınlarla oluşmuş açıklık alanları da tercih ederler. Çünkü böyle alanlar karacaların daha hızlı gelişen otlardan, kısa boylu çalılardan ve fidanların genç sürgün ve yapraklarından faydalanmasını sağlar. Son zamanlarda Avrupa'nın bazı kesimlerinde karacaların geniş örtüden yoksun tarımsal alanları tercih ettikleri gözlenmektedir. Buralarda karacalar kullandıkları besinin yanındaki çalılık ve ağaçlardan oluşan örtünün yakınlarında bulunurlar.

İki karaca türünün yayılış alanlarında yaklaşık 1289 bitki türüyle beslendikleri bildirilmektedir. Bunun büyük kısmını çok yıllık otsu bitkiler (%55,2), ağaçlar ve çalılar (%24,5) oluşturmaktadır, bir yıllık otsu bitkiler (%15,8) daha az tercih edilmekte, mantarlar, eğreltiler, likenler ve yosunlar (%4,5) ise ancak besin kaynaklarının kıt olduğu dönemlerde tüketilmektedir. Karacaların besinleri arasında meşe, titrek kavak, gürgen, söğüt, ıhlamur, dişbudak, fındık, çam, göknar, ladin gibi ağaçlar, Compositae (Papatyagiller), Umbelliferae, Artemisia, Fabaceae (Baklagiller) türleri, üzüm, erik, böğürtlen gibi meyveler, pancar, buğday ve yoncalar bulun-

maktadır. Karacaların diyetleri çok çeşitli bitki türünü içermesine rağmen, beslendikleri bitki türleri bölgesel, mevsimsel ve habitat tiplerine göre farklılıklar gösterir. Örneğin yapraklı ormanlara yerleşen karacaların esas besin kaynaklarını meşe ve gürgen oluşturur. Ancak iğne yapraklı ormanlarda yerleşenler daha çok ladin, çam ve göknarların taze sürgün ve filizleriyle, tarımsal alanlarda yerleşenler ise daha çok otsu bitkilerle beslenmektedirler. Karacaların bu diyet seçimindeki fark çok değişik habitat tiplerine uyum sağlamalarını kolaylaştırmaktadır. Günlük besin tüketimleri 1,5-4 kg arasında, ortalama 2,2 kg taze bitkilerden oluşmaktadır.

Karacaların diğer Cervidae türleriyle karşılaştırıldığında suya olan gereksinimleri daha azdır. Doğal olarak beslenen bir karacanın günlük su ihtiyacı yaklaşık 2,5-3 litredir. Kuru otlarla beslendiklerinde ise bu ihtiyaç yaklaşık 4 litreye çıkmaktadır. Karacalar suyu özellikle sabahları yapraklar üzerinde oluşan çiyden ve taze yapraklardan elde edebildikleri için su kaynaklarından oldukça uzak meşafelerde bulunabilirler.

Karacalar kışın sert rüzgarlardan, dondurucu soğuklardan, fırtınalardan ve tipilerden korunmak için nispeten sıcak ve korunaklı olan daha düşük rakımlı yerlere göç ederler. Çoğunlukla kuzeydeki karla kaplı bakılardan güney ve doğu bakılara doğru yer değiştirdikleri gözlenir.

Araştırmacılar Karacaların sayı-

larının 19. yy'ın sonlarından 20. yy. başlarına kadar azaldığını ve sebebinin de kontrolsüz avlanmadan kaynaklandığını belirtmektedirler. 20. yy'ın başlarından itibaren karaca popülasyonunu yeniden artmaya başlamıştır. IUCN'e göre bunun ana nedeni kırsalın terk edilerek şehirlere göçün artması, karacalar için geliştirilmiş özel avlanma planları ve karacaların birçok alana yeniden yerleştirilme çalışmalarıdır. 2000'li yıllarda Avrupa'daki karaca popülasyonu ve avcılık yoluyla elde edilen hasılatlar Tablo 1'de verilmektedir. Buna göre tüm Avrupa'daki karaca popülasyonu 9,5 milyon civarındadır. IUCN'in Avrupa için karaca popülasyon tahmini ise 15 milyon dolaylarındadır.

Ülkemizdeki karacaların sayıları hakkında birçok kaynaktan farklı fakat birbirine yakın rakamlar verilmektedir. Bu rakamlar 15.000 ile 20.000 arasında değişmektedir. Ancak Bolu'da yapılan çalışmalar karacaların yayılış gösterdiği alanlarda 100 ha'da 1,5-2 karaca olduğunu bildirmektedir. Bolu şehri, ormanlık alan, habitat tipi, coğrafi ve jeomorfolojik açıdan Batı Karadeniz Bölgesinin tipik bir örneği olarak kabul edilebilir. OGM verilerine göre Batı Karadeniz Bölgesinin ormanla kaplı alanı yaklaşık 2.348.704 hektardır. Bu alan karacaların yaşam alanı ve optimum yayılış gösterdiği alan olup, karaca sayısı 100 ha'da 1,5 birey varsayıldığında sadece Batı Karadeniz Bölgesinde yaklaşık 35.000 karaca bulunduğu ileri sürülebilir. Ülkemizde karacaların doğal yaşam alanı olan

ormanlarımızda ve karacaların yayılış gösterdiği diğer alanlarda Batı Karadeniz'e göre çok daha düşük, 100 ha'da 0,5-1 karaca kabul edersek Türkiye'deki karaca sayısının 50.000-100.000 civarında olduğu tahmin edilebilir. Hatta bazı araştırmacılar ülkemiz için 100 ha'da barınabilecek karaca sayısının 6 olduğunu ileri sürmekte ve buradan yola çıkılarak elde edilen karaca popülasyonunun 600.000 olabileceğini tahmin etmektedirler. Ancak DKMP'nin Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları için 2003-2023 yılları için yaptığı envanter çalışmaları dikkate alındığında (Tablo 2), karacanın "hedef tür" ve "ikinci tür" kabul edildiği sahalardaki rakamlar karaca yoğunluğunun ancak 100 ha'da 1,05 olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sahalardan tümü her ne kadar Batı Karadeniz Bölgesi gibi optimum olma özelliği taşımasa da, kaçak avcılığa karşı korumanın diğer orman alanlarına göre daha etkin bir şekilde gerçekleştirildiği sahalardır. Tüm ormanlarımızın YHGS'ler gibi kaçak avcılığa karşı korunduğunu varsaydığımız da, ülkemizdeki aktüel karaca popülasyonunun DKMP envanter verilerine göre 100.000 olduğunu ileri sürebiliriz.

Karacalar Avrupa'da ve Türkiye'de en önemli av hayvanlarından. Dolayısıyla av turizmi anlamında birçok ülkenin ekonomisine önemli katkı sağlamaktadırlar. Çeşitli araştırmalar karacalardan hasılat alma oranını popülasyonun %40'ı olarak bildirmektedir. Örneğin Tablo 1'de karacalarla ilgili ha-

Karaca (Foto: Akif KETEN)

sılat miktarlarına bakıldığında Almanya'da her yıl yaklaşık 1 milyon karaca avlatılmaktadır. Doğal olarak, bu miktarın ülke ekonomisine yaptığı katkı yadsınmaz. Türkiye'deki duruma bakacak olursak 2005-2021 tarihleri arasında kota verilen karaca miktarı 1005 adettir ve ortalama yıllık kota miktarı bu seneler için 59 adet/yıl olarak karşımıza çıkmaktadır (Tablo 2). Karaca varlığını Tablo 1'deki gibi 17.500 kabul edersek, hasılat yüzdesinin ülkemiz için %0,3 olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu oran, literatürde verilen %40 değerinin çok çok altındadır. Ancak bu rakamı değerlendirirken, ülkemizde boyutlarının kesin olarak ölçülemediği kaçak avcılık

lik sorununu göz ardı etmememiz gerekir.

Karacaların bir batında 2, bazen 3-4 yavru yapabilmeleri, bir buçuk yıl gibi kısa bir sürede ergenliğe ulaşarak yavru lamaları, beslenme spektrumlarının geniş olması, tarımsal alanlardan ormanlık alanlara kadar çok çeşitli habitat tiplerinde yaşayabilmeleri, vücut yapılarının orman içi açıklıklarda dolaşmaya ve koşmaya elverişli olması nedeniyle predatörlerden kolayca kaçabilmeleri ve diğer geyik türlerine göre daha az su gereksinimleri olması popülasyonlarının artmasına neden olmuştur. Ülkemizdeki popülasyonlarının arttığının en önemli göstergesi önceleri hiç karaca görülmeyen

veya çok az sayıda gözlenebilen yerlerden gelen gözlenme haberlerinin artmasıdır. Tüm bunlara rağmen ülkemizde karaca popülasyonunu tehdit eden birçok etken halen mevcuttur. Bunlar arasında aşırı ve kaçak avlanma, habitat bozulması ve parçalanması, pestisit kullanımı, yangınlar, başıboş köpekler, yırtıcı türler ve insan faaliyetleri sayılabilir.

Karacalar besin piramidinin I.

Tüketiciler grubunda yer almaktadır. Dolayısıyla II. Tüketiciler grubundaki karnivorların besinlerinin bir kısmını oluşturmaktadırlar. Ülkemizde Kurt (*Canis lupus*), çakal (*Canis aureus*), tilki (*Vulpes vulpes*), porsuk (*Meles meles*), ayı (*Ursus arctos*), yabancı kedi (*Felis sylvestrus*), vaşak (*Lynx lynx*) karacaların predatörleri arasındadır. Bu predatörlerin ve nesillerinin bir başka deyişle yabancı hayatı çe-

şitliliğimizin devamı açısından karacalar çok önemlidir. Karaca sayılarındaki bir artış günümüzde çok azalmış olan predatör türlerinin de sayılarının artışına katkı yapacaktır. Yine karacalardaki bu artış geyik, alageyik, yabancı koyunu, yabancı keçi ve çengel boynuzlu dağ keçisi gibi herbivor yabancı hayvanları üzerindeki predatör baskısını kısmen de olsa azaltarak tampon tür fonksiyonu görebilir.

Tablo 1. 2000’li yıllarda Avrupa ülkelerinde karaca popülasyon büyüklüğü ve hasılat miktarları (Burbaite ve Csanyi, 2009)

Ülke	Popülasyon Durumu	Hasılat	Hasılat Yılı
Arnavutluk	450	-	
Avusturya	750000	258264	2006
Beyaz Rusya	51190	3145	2003
Belçika	39260	16989	2002
Bulgaristan	71000	992	2000
Çek Cumhuriyeti	295092	120995	2004
Slovakya	85124	20659	2005
Danimarka	400000	101000	2005
Estonya	55000	10215	2005
Finlandiya	15000	2932	2003
Fransa	1200000	461689	2002
Almanya	3000000	1077441	2005
Macaristan	310852	80614	2006
İtalya	310500	48810	2004
Letonya	129573	21042	2005
Litvanya	86362	16590	2006

Lüksemburg	23972	6898	2002
Moldova	2300	-	
Hollanda	50000	-	
Norveç	105000	25100	2006
Polonya	692000	147000	2005
Romanya	150000	-	
Rusya	98000	2500	2006
İsveç	600000	129700	2005
İsviçre	122213	38582	2006
Türkiye	17500	3	2006
Ukrayna	120900	-	
İngiltere	501000	103025	2003
Hırvatistan	45320	8217	2005
Makedonya	5000	-	
Karadağ	1627	3	2005
Sırbistan	120000	10000	2006
Slovenya	82500	34656	2005
Toplam	9536735	2746971	

Tablo 2. Yaban Hayatı Geliştirme Sahalarında 2003-2023 yılları arasında yapılan envanter sonuçlarına göre Karacanın “Hedef tür” ve “İkinci tür” olarak kabul edildiği sahalarda populasyon durumu ve verilen karaca av kotaları (DKMP)

Yıl	Populasyon Miktarı	Verilen Av Kotası
2003	-	-
2004	-	-
2005	1116	7
2006	1222	3
2007	2056	11

2008	104	10
2009	2529	15
2010	2264	11
2011	2325	21
2012	3680	15
2013	2930	20
2014	2048	116
2015	2569	169
2016	887	129
2017	1498	94
2018	1278	99
2019	2387	91
2020	2762	167
2021	2670	27
2022	2638	-
2023	2412	-

Kaynaklar

Beşkardeş, V., Keten, A., Arslangündoğdu, Z. (2008) Karacaların (*Capreolus capreolus* L., 1758) Türkiye'nin Yaban Hayatı Açısından Önemi. İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Sayı 58 (2), s. 15-22.

Beşkardeş, V., Arslangündoğdu, Z., Hızal, E. (2013) Karaca (*Capreolus capreolus* L., 1758)'ların Türkiye'deki Populasyonu ve Gelecekleri. s. 321-334. Geyik Kitabı ISBN 978-605-5397-87-6, Kitabevi Yayınevi.

Burbaite, L., Csanyi, S. (2009) Roe Deer Population and Harvest Changes in Europe. Estonian Journal of Ecology, 58 (3):169-180.

Danilkin A. (1996) Behavioural Ecology of Siberian and European Roe Deer, Chapman and Hill, ISBN:0-412-63880-0, London, 276 p.

Huş, S. (1974) Av hayvanları ve Avcılık. İstanbul Üniversitesi Yayın No: 1971, Orman Fakültesi Yayın No: 202, İstanbul.

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/19/Yaban-Hayati-Istatistikleri>

<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Belgeler/Korunan%20Alanlar%20Listesi/YHGS-2023.pdf>

Turan, N. (1984) Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları, Memeliler. Ogun Kardeşler Matbaacılık, Ankara, 178 s.

V. ORMANCILIKTA SOSYO-EKONOMİK SORUNLAR KONGRESİ (30 EKİM-1 KASIM 2024-İSPARTA) SONUÇ BİLDİRGESİ

Orman kaynakları, ekolojik-çevresel, sosyal-kültürel ve ekonomik-finansal alanlarda etkileri olan, biyolojik çeşitliliği koruma, iklim düzenleme, küresel ısınma ve olası olumsuz etkileri önleme, su üretme, toprak ve su koruma, doğal besin sağlama, kent yaşamını destekleme, kırsal kalkınma, rekreasyon olanağı yaratma, av ve yaban hayatını geliştirme, görsel değerleri koruma, toplumsal kararlılığı güçlendirme, toplum sağlığını destekleme, kültürel değerleri koruma, odun ve odun dışı orman ürünleri üretme, gelir yaratma, ihracat olanağı sağlama ve istihdam yaratma gibi pek çok işlevi bulan varlıklardır. Bu işlevlerin gerçekleştirilmesinde birtakım darboğazlar vardır. Bu darboğazların kaynaklarının büyük bir bölümü iktisadi, sosyal ve kültürel içeriklidir.

Ormancılığın iktisadi, sosyal ve kültürel boyutunun gerek küresel gerekse ulusal ölçekte araştırılması, tartışılması ve değerlendirilmesinin bütünlük bir şekilde ve eşgüdüm içerisinde yapılması amacıyla 13.09.2001 tarihinde Prof. Dr. A. Uçkun GERAY öncülüğünde "Ormanlık İktisadi Sosyal Çalışma Grubu (ORMİS)" kurulmuştur.

Daha önce ilk 4'ü düzenlenen ORMİS Kongrelerinin 5'incisi-

ni yapma görevini Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Ekonomisi Anabilim Dalı gönüllü olarak üstlenmiştir.

Bu kongrenin amacı,

- ORMİS üyelerini ve ormancılığın iktisadi, sosyal, hukuksal ve kültürel alanlarında çalışmalar yapan bilim insanlarını bilimsel bir toplantıda bir araya getirmek,
- Ormancılığın iktisadi, hukuksal, sosyal, kültürel sorunlarını ve çözüm önerilerini tartışmak,
- Bu alanlardaki araştırmalarda öncelikleri belirlemek,
- ORMİS'i etkinleştirme stratejilerini görüşmek ve değerlendirmek olarak belirlenmiştir.

V. Ormanlıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi Prof. Dr. Avni Yücel ERYILMAZ, Prof. Dr. Osman GÖKÇE ve Prof. Dr. Kamil YAZICI anısına düzenlenmiştir. Açılış oturumu olarak yapılan anma oturumunda aşağıdaki sunumlar yapılmıştır.

- Prof. Dr. Avni Yücel ERYILMAZ: Özgeçmişi ve Bilimsel Yayınları *Cantürk GÜMÜŞ*
- Prof. Dr. Osman GÖKÇE: Özgeçmişi ve Bilimsel Yayınları *Ufuk COŞGUN*

- Prof. Dr. Kamil YAZICI: Özgeçmişi ve Bilimsel Yayınları *Devlet TOKSOY*

Kongreye 12 Orman Fakültesinden ve konuyla ilgili diğer fakülte, kurum-kuruluş ve kişilerden toplam 55 bildiri ulaştırılmıştır. Bu bildiriler anma oturumu hariç, 1 genel oturum ve 2 paralel oturum olarak yapılan 10 oturum olmak üzere toplam 11 oturumda sunulmuştur. Sunumu yapılan bildirilerin başlıkları ve ilk yazarın ismi dikkate alınarak alfabetik sıra halinde aşağıda verilmiştir.

- Kırsal Kalkınma ve Sosyal Ormanlık Çalışmaları İçin Köy Analizi: Çorum İli, Alaca İlçesi, Yenice Köyü Örneği *Ahmet TOLUNAY, Mehmet Tahsin ŞAHİN, Furkan GENİŞYÜREK, Ercan KAPTANOĞLU*
- Kavak ve Hızlı Gelişen Orman Ağaçları Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde Sonuçlandırılan Sosyoekonomik Konulu Projelerin Bazı Sonuçlarının Değerlendirilmesi *Aşkın BOZKURT, İsmet DAŞDEMİR, Selda KARAKAYA, Hüsnü Ali ŞAHİN, Kısmet Kübra KALKAN BALCI*
- Türk Orman Mevzuatının Sürdürülebilir Orman Yönetimine Katkıları ve Değerlendirme Kriterleri *Aynur AYDIN*

- Ormancılığın Boyutları Üzerinden Kalkınma ve Stratejik Plan Analizi: 12. Kalkınma Planı ve Orman Genel Müdürlüğü Stratejik Planı *Bekircan BALCI, Murat KÖSE*
- Orman Kanunu'na Eklenen Ek 16. Madde ve Uygulamalarının Ormancılık Politikası Açısından İrdelenmesi *Cantürk GÜMÜŞ*
- Prof. Dr. Robert Julius Bernhard'ın Atatürk'e Mektubu *Cantürk GÜMÜŞ*
- Orman Sınırları Dışına Çıkartma: Orman Yasası'ndaki Ek Madde 16'nın Ormancılık Politikası Açısından Değerlendirilmesi *Cihan ERDÖNMEZ, Gizem ŞAHİN*
- Blok Zinciri (Blockchain) ve Ormancılık: Yenileşim (İnovasyon) Perspektifinden Değerlendirmeler *Cihan ERDÖNMEZ, Halenur YAVUZ*
- Türk Ormancılığında Sürdürülebilir Orman Yönetimini ve İklim Değişikliğini Kurumsal Yapılara ve Ulusal Politikalara Entegre Ettik mi? *Çağlar BAŞSÜLLÜ*
- Ormancılık Yönetici ve Teknik Personelinin "Dikili Ağaç Satışı" Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforların İncelenmesi *Damla YILDIZ*
- Orman Yangını Üzerine Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi *Damla YILDIZ*
- Ormancılık Cüzi Faizi mi? Ormancılıkta Faiz Cüzi mi? *Devlet TOKSOY*
- Çam Balı Üretiminde Arıcıların Çatışma Analizi (Bergama-Kozak Yaylası Örneği) *Emre GÖKSU, İkbal Meltem ÖZÇANKAYA, Fikriye ÖÇAL, Mehtap YILDIRIM*
- Ormancılıkta Sosyo - Ekonomik Sorunlar ve Çözüm Önerileri *Erdem KAPLAN*
- Yerel Halkın Katılımı ve FSC Sertifikasyonunun Etkinliği: Analitik Hiyerarşi Süreci ile Karar Verme Yaklaşımı *Ersin GÜNGÖR, Adem KAYA*
- R'WOT Tekniği Kullanılarak Batı Akdeniz Bölgesi Trüf Mantarı Piyasasına Yönelik Nicel Bir Çözümleme *Ersin YILMAZ*
- Türkiye'de Orman Alanlarından Verilen İzinlerde Sosyal Etki Değerlendirme Sürecinin Uygulanması Üzerine Değerlendirmeler *Gizem ŞAHİN, Seçil YURDAKUL EROL*
- Orman Yangınları ve Toplumsal Algı *Gökçe GENÇAY, Kadir KARADERE*
- Karaçam-Sarıçam Normal Boy Tomruk Fiyatlarının Makine Öğrenmesi Teknikleriyle Geleceğe Yönelik Tahmini *Gökhan ŞEN, Büşra ERGÜN*
- Nihai Tüketicilerin Yeşil Satın Alma Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Aydın İli Örneği *Gökhan TOPALOĞLU, Hasan ALKAN*
- Korunan Alanlarda Ekosistem Hizmeti Olarak Karbon Depolama Kapasitesinin Hesaplanması; Abant Gölü Milli Parkı Örneği *Gül TEKİNGÜNDÜZ, Seda SARANAY KAYAR*
- Tabiat Parklarının Devletten Başkasınca İşletilmesi ve Mevcut Durum *Hasan Tezcan YILDIRIM*
- Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programlarında Yer Alan Ormancılık Politikalarının Analizi *Hikmet Batuhan GÜNŞEN*
- Türkiye'nin Kalkınma Planlarındaki Orman Algısının Değişimi: Ekosistem Odaklı Yaklaşımdan Ekonomik Meta Perspektifine *Hüseyin ÇALIŞKAN, Sezgin ÖZDEN*
- Orman Köylerinde Mikro Kredi Destekleri *İnci Zeynep YILMAZ, Meriem TIRAŞ, Ufuk DEMİRCİ*
- Camili Biyosfer Rezerv Alanı Nasıl Yönetilmeli? *İnci Zeynep YILMAZ, Ufuk DEMİRCİ*
- Türkiye'de Korunan Alanlarda Mağara Turizmi: Antalya Altınbeşik Mağarası Milli Parkı Örneği *İrem Feyza SARIKAYA, Murat ÖZEN, Ahmet TOLUNAY*
- Gönüllülük Sisteminin Orman Yangınlarıyla Mücadele Kapsamında Değerlendirilmesi *İsmail ŞAFAK*

- Büyük Gökmar Kabuk Böceğinin Odun Hammaddesi Üretiminde Oluşturduğu Ekonomik Kayıpların Belirlenmesi: Bartın Orman İşletmesi Örneği
İsmet DAŞDEMİR, Yağmur YEŞİLBAŞ
- Ormancılıkta Sübvansiyonların Kırsal Kalkınmaya Etkileri: Serik Orman İşletmesi Örneği
İsmet DAŞDEMİR, Cafer MEYDAN
- Karbon Piyasalarının Oluşumunda Uluslararası Süreçler ve Türkiye'nin Durumu
Mahmut M. BAYRAMOĞLU, Emre KÜÇÜKBEKİR
- Batı Akdeniz Bölgesinde Konargöçerlerin Orman Ekosistemlerine Sağladıkları Ekolojik Katkılar
Mehmet ÖZMIŞ, Duygu KAŞIKÇI, İrfan DAŞKIRAN, Türkay TÜRKÖĞLU, Ahmet TOLUNAY
- Eğirdir Gölü ve Yöre Halkı İçin Önemi
Murat ÖZEN
- Özet- Doğa Tabanlı Çözümler ile Karbon Yutak Alanları Oluşturulması
Mustafa ÇETİN
- Orman Yollarının İyileştirilmesinin Orman Yangınlarında Sağladığı Ekonomik Kazancın Hesaplanması
Neşat ERKAN, Abdullah E. AKAY, Ebru BİLİCİ, Zennure UÇAR, C. Okan GÜNEY
- Uluslararası Sözleşmelerde Orman Kavramının Türk Mevzuatı ile Uyumu
Nimet VELİOĞLU
- Trabzon Orman Rekreasyon Alanlarını Kullanan Arap Turistlerin İl Ekonomisine Yaptıkları Katkılar
Nur DİKTAŞ BULUT, İsmet DAŞDEMİR
- Madencilik Ormanlar Üzerindeki Etkileri ve Oluşan Çevre İhtilafları Üzerine Değerlendirmeler
Oğuz KURDOĞLU
- Hukuki Olarak Orman Ağacı Nedir?
Osman Devrim ELVAN
- Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunların Tespitinde ve Çözümünde Deneysel Araştırmaların Kullanılabilirliği
Ömer Kürşat TÜFEKÇİ
- Doğal Kaynakların Sürdürülebilirliğinde İlköğretimdeki Paydaşların Algılarının Değerlendirilmesi
Ömür GÜNAYDIN, Ufuk COŞGUN
- Orman Ürünleri Sektörünün Ülke Kalkınmasındaki Rolü ve Stratejik Hedefleri
Özden GÖRÜCÜ
- Orman Suçlarında Toplumsal Algı (Çankırı İli Örneği)
R. Dilara ARIK, Üstüner BİR-BEN, Gökçe GENÇAY
- Endüstriyel Kavak Ağaçlandırmalarında Yeni Üretim Modeli
Sacit KOÇER, Muhammed S. KARA
- Bir Yeşil Meslek Olarak Orman Mühendisliği: Yeterlilikler ve Gereksinimler
Seçil YURDAKUL EROL, Meltem KIRAÇ
- İmranlı (Sivas) Orman İşletme Şefliğinde Orman Ekosistem Hizmetlerinden Karbon Depolamanın Ekonomik Değerlemesi
Selda GEDİK SARI, Özden GÖRÜCÜ
- Orman Genel Müdürlüğü Teknik Elemanlarının Küresel İklim Değişikliği Algısının Değerlendirilmesi
Selin KANTAR, Yaşar Selman GÜLTEKİN
- Geri Dönüştürülmüş Kâğıt Hamurundaki Ağır Metallerin Sumercimeği Kullanılarak Uzaklaştırılmasının Ekonomik Sonuçları
Sultan BEKİROĞLU ÖZTÜRK, Serdar AKBURAK, Dilek ORAL, Gülnur Mertoğlu ELMAS
- Anıt Ağacın Ekonomik Değerinin Belirlenmesi: İstanbul-Beyazıt Meydanı Sahafalar Çarşısı Örneği
Şeyma YENİ, Sultan BEKİROĞLU ÖZTÜRK
- Türkiye'de Kalkınma Planlarının Orman Ekosistemi ve Ekosistem Hizmetleri Kavramları Bakımından İrdelenmesi
Şeyma YETİŞ PEHLİVAN
- Ahşap Bazlı Levha Sektörünün Dünü, Bugünü ve Geleceği
Tevfik DEDEBAŞ
- Orman Yönetim Sertifikasyonunun Tomruk Satış Fiyatlarına Etkisi

Tuğba DENİZ, Emrah ÖZDEMİR

- İklim Değişikliği Sürecinde Arz/Talep ve Fiyat Mekanizmasının Stratejik Orman Amenajman Planlarına Entegrasyonu

Uzay KARAHALİL

- Jandarma Personelinin Orman Yangınları Algısının Değerlendirilmesi

Yasin SEVİNÇ, Yaşar Selman GÜLTEKİN

- Orman Ekosistemlerinin Sürdürülebilir Yönetimi

Kapsamında Alan Bazlı Yeni Bir Koruma Yaklaşımı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği: OECMs

Yunus AYDIN, Ayhan AKYOL

Kongrede yukarıda başlıkları ve yazarları verilen bildirimlerin sunulması ve tartışılması sonucunda ülke ve dünya ormancılığına önemli katkılar sağlanmıştır.

VI. Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi'nin 2027 tarihinde İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Orman Fakül-

tesinde düzenlenmesine, bu süreçte ORMİS çalışmalarının yürütülmesini sağlamak üzere İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Orman Fakültesi, Çevre ve Ormancılık Hukuku, Ormancılık Ekonomisi, Ormancılık Politikası ve Yönetimi Anabilim Dallarından yönetim kurulu oluşturularak çalışmaların yürütmesi konusunda görüş birliğine varılmış ve bu sonuç bildirgesinin kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

MAHMUTLAR BELDESİ (ALANYA) ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Prof. Dr. Sadık ERİK, Hacettepe Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi, serik@hacettepe.edu.tr

Alanya ilçesinin bir mahallesi Mahmutlar. Yakın zamana kadar bağımsız bir belediye iken, Antalya'nın büyükşehir olmasıyla, Alanya ilçesine bağlı bir mahalle konumuna evrildi. Mahalle denilirse de rahatlıkla bir ilçe konumuna yükselebilecek yapılaşma ve nüfus artışı söz konusu.

Alanya'dan doğuya, Gazipaşa yönüne doğru gidildiğinde, eskiden birer belediyelik iken şimdi birer mahalle olan, Tosmur, Oba ve Kestel gibi yerleşimleri geçtikten 10 km kadar sonra Mahmutlar Mahallesi gelinir. Devamında Kargıcak, Demirtaş ve Gazipaşa. D400 karayolunun hem denize bakan yamaçları hem de dağa bakan yamaçları

alabildiğine muz bahçeleriyle kaplıdır. Beş km sonra en tepede antik kent Syedra bulunur. Bu nedenle bölge sit alanıdır, yapılaşmaya kapalıdır. Alanya'dan başlayıp Kargıcak'a kadar olan yolun deniz tarafındaki kaldırım belki ülkenin en uzun (yaklaşık 15 km) yürüyüş parkuru olarak düzenlenmiştir. Alt yanında da geniş bir kumsal uzanır (Şekil 1).

Belediyelikken sınırlı olanaklara sahip olan belde, Alanya'nın mahallesi olduktan sonra olanakları geliştirdi, gayet güzel park ve bahçeler yapılmaya başlandı. Evimizin yanında açıktan akan dere kapatılıp güzel bir yürüyüş yolu yapıldı, iki kenarına da önemli şairlerimizin künyeleri ve şiirleri bir kitap şeklinde

bastınlarak boydan boya "Şairler Parkı" oluşturuldu (Şekil 2). Yürüyüş sırasında yerli ve yabancı şairlerin kısa biyografileri ve şiirleri okunabiliyor (Şekil 3). Yanı başındaki Anadolu Lisesi öğrencileri için de bulunmaz bir fırsat. Parkın aşağısında ise Sokak Kitaplığı ve özel olarak fiberden imal edilmiş kanepelerde de konuşan kitaplık oluşturulmuş (Şekil 4). Oturup dinlenirken düğmeye bastığınızda sesli olarak o kişinin hayatını dinleyebiliyorsunuz. Mükemmel bir kültür hizmeti, diğer büyük şehirlerin de örnek alması gereken bir uygulama. Ancak haylaz, kültürden nasibini almamış gençlerin etkisiyle bir süre sonra bu hizmetler aşınmaya başladı.

Şekil 1. D400 karayolu, yürüyüş yolu ve kumsal

Şekil 2. Yürüyüş yolu ve Orhan Şaik Gökyay kitabı

Yirmi, yirmi beş yıl önce burada mütevazı beş katlı yazlıklar ve konutlar yer alırken, 10 yıl kadar önce o zamanki Mahmutlar Belediyesinin yaptığı imar değişikliği ile birden bire 15, 20 katlı gökdelenler yükselmeye başladı (Şekil 5). Giderek yükselen bu

yüksek yapılarla kasabanın yerini adeta bir büyük kent almış oldu (Şekil 6). Yabancıların da giderek artan ilgisiyle bu çok katlı rezidanslar giderek çoğaldı; lüks, gösterişli, yüzme havuzlu ve site şeklinde, her birinin güvenlik şirketi de var. Ancak ço-

ğunlukla yabancılara ait. Türk vatandaşların buradan daire almaları kolay değil, parası olsa bile. Talep fazla olunca ana caddelerde adım başı emlakçıları görmek mümkün hem de her dilde, özellikle son zamanlarda Arapça ilanlar çoğalmış durumda.

Şekil 3. Yolun kenarındaki şair etiketleri

Şekil 4. Sokak kütüphanesi

Şekil 5. D400m karayolu, 5 katlı ilk yapılar ve son yapılan bloklar

Şekil 6. Beş katlı yapı teraslarında güneş panelleri, arkada yeni bloklar

Yaz aylarında yabancı nüfusu yerli nüfusu çoktan aşmış. Çoğu yabancı da zaten yerleşik durumda. Çoğunun iş yerleri bile var. En gözde meslek emlakçılık. İkinci sırada giyim ve üçüncü sırada yemek sektörü yer alıyor. Semt pazarlarında alışveriş yaparken kendinizi o kadar yabancı arasında adeta azınlıkta hissediyorsunuz. Hemen hemen her ülkeden insan var, fakat çoğunluk Ruslarda. Alışveriş sırasında Almanca, Rusça konuşan yerel kıyafetli teyzeleri, nineleri ve yöreye uygun siyah şalvarlı satıcıları görmek mümkün. Yaz döneminde pazar bir bolluk ki görmeğe değer. A'dan Z'ye her şey var. Giysiler özel bir ilgi çekiyor turistlerce, fiyat da onların parasına göre hayli ucuz. Pazarda yaptıkları yoğun alışverişlerden yerleşik oldukları, otelde kalmadıkları belli.

Özellikle kuzey Avrupa ülkelelerinden gelenler için burası adeta bir cennet. Öncelikle bir güneş cenneti onlar için. Sebzeler ve meyveler de bu cennetin bir parçası. Eriğin, üzümün, elmanın, portakalın, narın, kirazın türlü çeşitleri, tropik meyveler, biberler, patlıcanlar, fasulyeler, taze taze. Çevre köylerden, kırsaldan getirilip minik minik torbalarda, kasalarda sergileniyor. Bazı meyve ve sebzelerin etiketleri Rusça, Almanca bile yazılmış. Bir köşede kazanda kaynayan danı, diğer köşede Torosların yüksek kesimlerinden getirilen kar ile yapılan kar şerbeti veya kar pekmezi. Başka bir köşede de çeşit çeşit gözleme yapan hanımlar. Ne ararsan var. Baharatlar, oyuncaklar, kuruyeye-

mişler, elektronik aletler, seyyar buzdolaplarında kahvaltılıklar, mutfak malzemeleri, nalburiye say sayabildiğin kadar. Uzun cadde boyunca çok zengin bir giyim sektörü, her yaşa ve zevke göre hitap edebilen giysiler. Sanki yöresel bir panayır veya festival düzenlenmiş, sadece eğlencesi ve mangal kebabları eksik, yoksa tas tamam bir festival. Her şey onlara göre hayli ucuz, iklim şahane, güneş bol, e... turist daha ne istesin. Sıcak denizini de sayarsak cennet değil de nedir burası.

Ancak burada bir çelişki yavaş yavaş kendini hissettiriyor. Bu cazibe, bu çekicilik mahallenin daha çok betonlaşmasına, giderek nüfus yoğunluğunun artmasına yol açıyor. Cazibe yaratan başka bir durum da Mahmutlar'ın bir turizm ve eğlence merkezi olan Alanya ilçesine yakınlığı. Bir diğeri de Gazipaşa-Alanya Havalimanının. Havalimanının açılmasıyla Mahmutlar'da bir de transfer sektörü oluşmuş. Alanya-Mahmutlar belediye otobüs seferleri de oldukça müşteri topluyor. Ancak henüz kartlı sisteme tam olarak geçilmediğinden yabancılarla şoför arasında ücret ödemesi biraz sıkıntılı oluyor.

Talep, arzı doğuruyor ve sonuçta kıyıda başlamış olan yapılaşma giderek arka plandaki dağların eteklerine kadar uzanıyor. Bunun sonucu olarak bir sene gördüğünüz muz, patlıcan, domates, bamyalar tarlalarının yerlerini betona bıraktığını görüyoruz (Şekil 7 ve 8). Süreç bu şekilde sorumsuz ve plansız olarak devam ederse bir süre

sonra pazardaki ürünlerin, özellikle yerel olanların azaldığını görmek şaşırtıcı olmaz. Örneğin Atatürk Caddesinde uzun süre varlığını koruyan bir yenidoğuş bahçesi, 2019 temmuz ayında talan edilmeye başlamıştı (Şekil 9). Yerine devasa bir rezidans yapılacak artık. Arsa çok kıymetli, sahibi artık ne diye uğraşsın yenidoğuş yetiştiriciliği ile. Çevresi zaten hep dolmuş betonla, Yapılacak bir şey kalmamış. Mis gibi alacağı 20, 30 lüks daireyle gül gibi geçinmek artık onun da hakkı.

Bu yapılaşma bir sahil belde-sine, bir turizm beldesine hiç yakışmıyor. Eğer bir de denizi olmamış olsaydı biz buraya neden yaz tatiline geldik diye haklı bir soru sorardık. Önceleri D400 Alanya-Mersin karayolu kenarındaki aynı seviyedeki beşer katlı yazlıklar çok şirin bir görünüme sahipken, geri plana, dağa doğru gittikçe daha yüksek rezidansların yapılmış olması, yerleşkenin doğal peyzajını da bozmakta. Bu karayolundan arkaya doğru bakıldığında yemyeşil dağlar artık görünmüyor. Dahası, dağdan gelen esinti de kesilmiş durumda. Yazın bunaltıcı sıcaklığı artık kendini daha çok hissettiriyor. Sonra çalıştır bak-kalım klimaları. Bu rezidansların hemen hepsinde ayrıca bir de klima takılmış, bu enerji sarfiyatını artıran başka bir etken. Doğal klimayı boz, yerine diğer klimayı koy. Neyse ki şehir planlaması gayet düzgün, dağ yönüne açılan koridor şeklindeki sokak ve caddeler dağ esintisiyle bunaltıyı bir ölçüde hafifletiyor yürüyüş sırasında. Cadde

Şekil 7. Yapılar arasındaki son muz bahçesi

Şekil 8. Patlıcan bahçesinin son senesi, seneye yerini rezidansa bırakacak

kenarlarındaki *Ficus* (benjamin veya kauçuk) ağaçları iklime iyi adapte olmuş, iyi bir gölgelik vazifesi görüyor.

Muz yetiştiriciliği buralarda oldukça yaygın. Eskiden yerleşim alanlarında tek tük muz bahçeleri vardı, hepsinin akıbeti ne yazık ki aynı oldu, yerinde

betonlar esiyor. Gittikçe artan bu yabancı yerleşimi, buradaki tanımı neredeyse bitirecek gibi. Artık ürünlerin başka yörelerden temin edilmesi düşünülse de, oralarda da durum pek farklı değil. Turizmde sürdürülebilirliği sağlamak için planlama şart. Fakat rantın ve rant beklentisi-

nin önüne geçmek bir hayli zor görünüyor.

Artan bu yabancı talebi ve beraberinde getireceği bir başka sorun ise enerji sorunu. Akdeniz bölgesi bir güneş cenneti. Ancak enerji açığı yaşayan bir ülkede bu temiz enerjiden maksimum oranında yararlanmak gerek-

Şekil 9. Düne kadar bu alanda büyük bir yenedünya bahçesi vardı

mez mi? Ne yazık ki burada böyle değil. Eski yapılar beş katlı ve üzeri tümüyle teras şeklindedir ve her binanın terasında sıcak su için güneş enerjisi sistemi vardır. Kışın bile sıcak su temin etmek olasıdır. Ancak yeni yapılan rezidanslarda, kat sayısı ve beraberinde daire sayısı fazla olunca, yükseklik de hesaba katılınca her daire için terasta bir güneş enerji sistemi koymak zor olsa gerek, bu yapıların çoğunda sıcak su hala elektrikle sağlanıyor. Bu durum kabul edilemez, büyük bir savurganlık. Sonuçta kullanımın çok fazla olduğu yaz aylarında sık sık elektrik kesintileri görülmekte. Bu yüzden, her sitenin mutlaka bir jeneratörü de ihmal edilmemiş. Yapılacak bir düzenleme ile güneş enerjisi sistemi tüm yapılarda zorunlu olmalı. Aksi takdirde bölgedeki HES'lerin çoğalarak ekosistemlerin bozulması kaçınılmaz.

Bu enerji açığını kapatmak için ülke olarak sık kullandığımız bir yöntem de sonuna kadar termik santrallere yüklenmek. Bir tarihte enerji bakanı böyle bir açıklamada bulunmuştu. Böylece yeni yeni üniteler eklenerek kapasitesi artırılan bu santraller, bacalarına filtre de takmadıkları için yakın çevrede yaşayan halkın adeta yaşam haklarını ellerinden alırken, bazı yörelerde de insanlar konfor içinde yaşam sürüyorlar.

Mahallede enerjiden sonra çelişkili bir durum da içme suyu. Gerideki dağlar, önemli bir su rezervi barındırıyor. Aynı Manisa Spil Dağındaki gibi. Musluğu açtığımızda buz gibi su içebilirsiniz, yazın bile. Ancak burada yaşayanların, yerelleri hariç kullandıkları içme suyu tümüyle satın aldıkları damacana suyu. Nedeni ise biraz güvensizlik bi-

raz da klorlanma nedeni ile hissedilen klor kokusu. Çeşit çeşit su şirketleri türemiş, ne kadar denetim yapıldığını bilmiyoruz. Mahallede nasıl güneş enerjisinden yeteri kadar yararlanılabiliyorsa, su şebekesinden de içme suyu olarak yeteri kadar yararlanılmıyor. Kullanma suyu ve yüzme havuzları için kullanılan şebeke suyunun ise, gelecekte ne kadar yeterli olacağı belirsiz. artan yapılaşmanın yol açacağı kullanım nedeni ile.

Dağların bünyesindeki su havzalarının gerek mermer ocakları, maden kazıları ve gerekse HES yapımları ile bozulacağı göz önüne alınırsa. Küresel ısınma nedeni ile özellikle kar yağışlarının azaldığı, yağmurların da aniden bastırarak sellenmeye neden olacak şekilde yağarak yararlı olmaması diğer bir risk. Sık sık çıkan yangınların dolaylı

etkileri de bir başka etken. Sonuçta turizmde daha fazla pay yaratmak için sürdürülen (!) bu yapılaşma bir anlamda uzun vadede bizi olumsuz bir noktaya taşıyacağı kesin.

Sürecin diğer bir boyutu ise yörede demografik yapının artan şekilde değişmesi. Bunun yaratacağı kültürel etki kaçınılmaz. Bu etkinin olumlu yanları da var. Örneğin yerleşik yabancıların, kendi ülkelerindeki gibi bir yaşam sürmeleri, sabah koşuları, yürüyüşleri, giyim, kuşam ve davranış şekilleri gibi. Ancak şu da var ki, yerleşik yabancıların giderek profiline değişmesi söz konusu. Son yıllarda daha çok Ortadoğulu ve daha düşük gelir seviyesine sahip olanları sıklıkla görebiliyoruz. Özellikle İran, Irak ve Suriye'den gelenler bayağı artışta. Kendilerine ait restoranları da var artık. Dükkanlarındaki tabelalarından ve yemek çeşitlerinden anlamak mümkün. Markette veya bir parkta, bir İsveçli veya bir Alman ile bir Arap sığınmacıyı da yan yana görmek

mümkün. Sonuçta biz yazlıkçılar buraya senede bir kez geldiğimizde bu karmakarışık yapıda kendimizi ister istemez yabancı gibi hissetmek durumunda kalıyoruz. Burası onların çok hoşuna gitmiş olacak ki, bol bol çocuk da yapıyorlar. Akşamları parka gittiğimizde yabancı çocukları, değişik yaşlarda sıklıkla göze çarpıyor.

Özellikle akşamları Migros, Carrefour, Şok gibi alışveriş merkezlerinde çok yoğun bir yabancı müşteriyi görmek mümkün. Bu marketleri ayakta tutan belli ki bu yabancı müşteriler. Nasıl harıl harıl alışveriş yapıyorlar görmeğe değer, market sepetleri ağzına kadar dolu. Talep bu kadar fazla olunca yeni yeni şubeler de yolda. Yani ticaret hayatına baya katkı yapıyorlar, bu da bir başka olumlu yön.

Özet olarak şunu söylemek gerekirse, Mahmutlar mahallesi, birçok farklı kültürlerin karışık harman olduğu bir yerleşim alanına dönüşmüş.

Şimdi Mahmutların bir başka yönünü, ilginç bir köşesini tanıyalım;

GİLİKLİ SELÇUKLU MEZARLIĞI

Tarihi bir mezarlık olan Gilikli Mezarlığı, yörede Selçuklu Mezarlığı olarak biliniyor (Şekil 10). Konunun uzmanlarına danıştığımda bu konuda kesin bir şey söylemenin mümkün olmadığı, sivri kayalardan oluşa mezar taşlarının başka bir kayıt olmadıkça belirli bir tarihlenme yapılamayacağını öğrendim. Ama yörede bu adla biliniyor, her halde bir dayanak noktası olmalı.

Mezarlık D400 karayolu kenarındaki benzin istasyonu ve yanındaki muhtarlık binasının hemen arkasında yer alıyor. Mezarlığın arkasında ise Belediye Parkı, Kültür Parkı var (Şekil 11). Gilik terim olarak birçok yemek çeşidi anlamına geliyorsa da, asıl olarak mezarlıkta bolca yetişen bir ağaç türü olan tespih ağacından (*Melia azederach*, Azak eğeri) geldiği söyleniyor

Şekil 10. Gilikli Mezarlığı

Şekil 11. Arka planda Mezarlık ve önde belediye parkı

(Şekil 12). Gözlemlerim sırasında yaygın olarak görülen sivri sivri mezar taşları ilgimi çekti ve inip yakından inceleme yapmak istedim (Şekil 13). Osmanlı mezarlığı olamazdı zira mezar taşları ve mezar şekli çok farklıydı o dönemde. Daha erken bir dönemde de olması mümkün değil. Tahminim beni yine haklı olarak Selçuklu dönemine getiriyor. Zira Ahlattaki dikine konmuş mezar taşlarıyla bu dikine konmuş alelade sivri mezar taşları sanki bir çağınışım yaptırıyor gibi. Ayrıca Alanya, Selçukluların önemli bir merkezi durumundaydı o tarihlerde. Ancak buna konunun uzmanlarının yapacakları ayrıntılı incelemeler karar verecektir. Sanat tarihçisi aynı zamanda mezar taşı uzmanı sayın Prof. Dr. Halit Çal, bu tip mezarların ayrıca yurdun başka yerlerinde de görüldüğünü bildirmişti. Bu mezar

taşlarına yakından bakıldığında, günümüzde deniz kıyısında bu yörelerde sıkça görülen kumtaşı özelliğinde olduğu, kayanın içinde bolca kum malzemelerinin olduğu görülüyor.

Çevrede gezinirken bir köşedeki müthiş bir dut ağacı (*Morus alba*) dikkatimi çekti (Şekil 13). Mezarlık zaten çok bakımsızdı, bundan dut ağacı da nasibini almış, ağaç var olduğundan bu yana hiçbir bakım görmemiş. Gövdesindeki, çürük, oyuk ve şekilsiz dallanmalara bakınca bunu anlamak çok kolay. Ancak yandaki yeni mezarların üstüne gelen bazı dalları budanmış o kadar. Ağaçla ilgili ölçümlerim şöyle: gövde çevresi: 4.00 m, çap: 1.50 m, boy: yaklaşık 20.00 m. Yaşı da tahmini en az 200 yıl vardır.

Önce mezarlığın topluca bir temizlik yapıldıktan sonra acilen

bu anıtsal dut ağacının restorasyonu yapıp tanıtıcı levhasıyla kimliklendirilmesi lazım. Böylece mezarlığın daha da bir değer kazanması, mahallenin önemli, fakat unutulmuş bir simgesi olmaktan kurtarılması gerekir. Başka mezarlıklar da olduğundan burası terk edilmiş gibi. Fakat kenarlara bakıldığında yeni ve mermerden yapılmış mezarları da görmek mümkün. Bunun yanı sıra çok uydurma mezarlar da göze çarpıyor.

Mezarlığın içi ve çevresinde çok çeşitli ağaç ve çalı türleri var. Bunlardan tespit edebildiğim;

Tespit ağacı (*Melia azererach*), *Acacia cyanophylla* (akasya), *Ficus carica* (incir), *Olea europea* (zeytin), çınar (*Platanus orientalis*), çitlenbik (*Celtis australis*), keçiboynuzu (*Ceratonia siliqua*), *Callistemon citrinus* (lamba fırçası), begonvil (*Bougainvillea*

Şekil 12. Üstte Gilik (tespih) ağacı, altta *Celtis* (çitlembik) ağaçları

Şekil 13. Anıtsal dut ağacı (*Morus alba*)

glabra), zakkum (*Nerium oleander*), şekerciboyası (*Phytolacca americana*), biberiye (*Rosmarinus officinalis*), muz (*Musa acuminata*), mercan çalısı (*Russelia equisetiformis*), külçiçeği (*Senecio cineraria*), servi (*Cupressus sempervirens*), kızılçam (*Pinus brutia*), menengiç (*Pistacia terebinthus*) ve bir yalancı akasya (*Robinia sp.*). Bu yapısıyla mezarlık sanki küçük bir botanik bahçesi.

Özet olarak Gilikli Mezarlığı, bakımı yapıldığı takdirde sahip olduğu bu özellikleriyle güzel bir ekosistem olarak kent kültür ve turizmüne katkı sağlayabilir.

İşte böyle Mahmutlar'ın hikayesi. Kırk, elli sene önce küçük bir köy. Dağın yamacındaki köylerde oturanlar miras paylaşımında değersiz diye kıyıya yakın kısımlardaki arazilerini kız çocuklarına, daha değerli olduğunu düşündükleri yukarı kısımlar-

daki, yaylalardaki arazilerini de oğlan çocuklarına bırakmışlar. Sonra mütevazı bir yazlık belde si olmuş. En son da yukarıda anlatıldığı gibi rezidanslar ve yabancılar kenti haline dönüşmüş.

Çok hızlı seyreden bu gelişme (!) süreci tabii ki gerek Akdeniz ve gerekse Ege kıyılarındaki eski olmayan, fakat yeni açılan veya açılacak olan yerleşim alanlarında da gerçekleşebilir. O nedenle turizm sektöründe sürdürülebilirlik için planlama esastır.

Şekil 14. Sivri mezar taşları

YEŞİL AŞK

Yeşildir
Benim Aşk'ım
Dilim, dilim yaprağında
Çınar'ın

Yalova'da – Termal'de
Taç oldum köşkünün
ATA'mın

Asırlarca yaşamım
Kardeş, kardeş Çamlarla
Ormanda
VATAN'DA

Doğdum 1924'te
Halkalı'da-İstanbul'da
Mekteb-i Ali-de
Cumhuriyetle özdeşim
ATAMIN ilkelerinde!

Abdulkadir SORGUN
Tevfik Ali ÇINAR
Hocamızdı
Asaf IRMAK,
Öncüleri bizlerin!..
Adım
TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
2024'te Yüz yaşında
Yaşam ilkeleriyle Cumhuriyetin
Haykırırım Cihana
Ben Ormancıyım,
Ormancı...

Yeşile sevdalı
Üyelerim var,
Anadolu'da
Toroslarda SEDİR,
İlgaz'da GÖKNAR,
Artvin'de LADİN,
Ağrı'da HUŞ,
Bolu'da KAYIN'sın
Bahar kokan;

Ormancılar Derneğimsin
ORMANLAR VATAN

İklim değişikliği
Dünya sorunu,
Biyolojik çeşitlilik
Varlığın gülü
Ormanları korumak
İlk çözüm yolu,
İlimle yoldaşım
Ormancıyım ben

Ormancıyım ben
YEŞİLE TAPAN

Dr. Nurettin ELBİR
26 Aralık 2023

“Yörük Ananın Ormancı Babası”

Kitap Tanıtımları

TÜRKİYE ORMANCILIĞINDA KORUNAN ALANLAR

Korunan alanlar çok yönlü işlevleri olan doğa parçalarıdır. Barındırdıkları biyolojik ve kültürel zenginliği gelecek nesillere aktarırlar. Bu alanlar insan etkisi sınırlı olduğu için doğal ekosistem süreçlerinin nasıl işlediklerinin araştırılmasına ve anlaşılmasına olanak sağlarlar. Türkiye’de korunan alanların çok büyük bir bölümü orman alanları içerisinde bulunduğundan bu alanların yönetimi ormancılıkla çok yakından ilişkilidir. Son yıllarda sadece ormanlarımız üzerinde değil korunan alanlar üzerinde de pek çok baskı bulunmaktadır.

Korunan alanların madencilik faaliyetlerine açılması, bu alanlarda odun üretimi yapılması ve korunan alanlar konusundaki mevzuat kargaşası gibi sorunlar korunan alanları tehdit etmektedir. Derneğimizin 100’üncü yılında Doç. Dr. Murat ALAN editörlüğünde 16 yazar tarafından yazılmış 7 bölümden oluşan “Türkiye Ormancılığında Korunan Alanlar” isimli bu kitap korunan alanlarımızı gündeme taşımayı, kamuoyunu bilgilendirmeyi ve korunan alanların önemine dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

DOĞAL ÖYKÜLER II

Küresel Çevre Fonu (GEF) Küçük Destek Programı (SGP) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yerel toplulukların ve sivil toplumun bilgi ve geleneklerinden yararlanan çözümleri hayata geçirmek için uygulamaya başladığı bir programdır. Program kapsamında Türkiye’de 32 yıllık süreçte desteklenen 400 proje deneyimlerinin ve en güzel örneklerinin anlatıldığı Doğal Öyküler - II kitabı Derneğimizin

2015 yılında yayınladığı Doğal Öyküler kitabının güncellenmiş devamı niteliğinde. Doğal Öyküler - II, Yıldırım LİSE, Esra KARTAL, A. Ozan ÇEKİÇ ve Gökmen ARGUN’un editörlüğünde Yıldırım LİSE ve Esra KARTAL tarafından yayına hazırlandı.

Bu kitaplara ve Derneğimizin diğer yayınlarına <https://www.ormancilarderneği.org/Yayinlar> bağlantısından ulaşılabilir.

TOD Mersin Temsilciliği

TOD Mersin Temsilciliği Etkinliği

Ali ÖZKURT, TOD Mersin Temsilcisi, aliozkurtotmail.com

Mersin temsilciliğine bağlı üyelerimiz ve aileleriyle 1 Haziran 2024 Cumartesi günü doğa gezisi düzenlenmiştir. Gezide Fındıklı - Arslanköy arasında kalan Durnaz Mevkiinde 1984 yılında 13,6

hektar alanda projesi yapılarak, tohum ekimi ve fidan dikimiyle gerçekleştirilmiş başanlı Toros sediri (*Cedrus libani*) ağaçlandırması hakkında bilgilendirme yapılmış daha sonra sedir ormanının

içerisinde güzel bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir.

Yürüyüş esnasında yöreye özgü endemik tür olan çok gözlü büyük turan mavisi kelebekleri (*Polyommatus myrrha*) ilgiyle izlenmiştir.

TOD Trabzon Temsilciliği

TOD Trabzon Temsilciliği Faaliyetleri

Türkiye Ormancılar Derneği Trabzon temsilciliği olarak 2024 yılı boyunca Derneğimizin 100. Kuruluş yıl dönümü

kapsamında bir dizi faaliyetler düzenlenmiştir. İlk olarak 23.02.2024 tarihinde "**Gele-
neksel Yeşil Gece**" Ganita Ka-

lepark Askeri Gazinosu'nda 110 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Derneğimizin 100. kuruluş yıl dönümü kapsamında Trabzon temsilciliği olarak derneğimizle yaşıt **Kore Gazisi Pirağa UZUN** ziyaret edilmiş

olup Gazimize fidan ve dernek yayınlarından oluşan hediyeler takdim edilmiştir. **8 Mart Dünya Kadınlar Gününde** ise TOD Trabzon

Temsilciliğindeki tüm kadın üyelerimize çiçek gönderilerek kadın üyelerimizin Dünya Kadınlar Günü kutlanmıştır.

“Daha iyi bir dünya için çözümler” teması ile Dünya Ormanlar Günü ve Derneğimizin kuruluşunun 100. yılı etkinlikleri kapsamında 25.03.2024 tarihinde **Mehmet Akif Ersoy Ortaokulunda** 260 öğrenciye, 27.03.2024 tarihinde **Mimar Sinan Ortaokulun-**

da 210 öğrenciye, 28.03.2024 tarihinde **Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulunda** 240 öğrenciye ve 29.03.2024 tarihinde **Zehra Kitapçıoğlu İlkokulunda** 260 öğrenciye eğitim verilmiştir. Nazik misafirperverlikleri için Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu, Mimar Sinan Ortaokulu, Hasan

Ali Yücel İlköğretim Okulu ve Zehra Kitapçıoğlu İlkokulu yönetimine ve öğretmenlerine ve ilgileri için geleceğimiz teminatı olan çocuklarımıza teşekkür ederiz. Ayrıca Derneğimiz üyesi Mustafa ALTUNTAŞ'a yapılan etkinliklerdeki katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

TOD Trabzon Temsilciliğimizin 21 Mart Uluslararası Ormanlar Günü için yayınlamış olduğu Birleşmiş Milletler tarafından her yıl farklı bir temayla kutlanan ve bu

yıllık teması "Ormanlar ve İnovasyon (Yenileşim)", sloganı da "Daha iyi bir dünya için yeni çözümler" olarak belirlendiğini, Ülkemiz ormancılık çalışmalarındaki sorunlar ve

Derneğimizin ormanlarımızın korunması yönündeki kararlılığına dikkat çeken basın açıklaması yerel basında ilgi görmüştür.

ve İnovasyon (Yenileşim)", sloganı da "Daha iyi bir dünya için yeni çözümler" olarak belirlendiğini, Ülkemiz ormancılık çalışmalarındaki sorunlar ve Derneğimizin ormanlarımızın korunması yönündeki kararlılığına dikkat çeken basın açıklaması yerel basında ilgi görmüştür.

Derneğimizin 100. kuruluş yıldönümü etkinlikleri kapsamında 03.04.2024 tarihinde **Mimar Sinan Ortaokulu** Fen ve Teknoloji ve Görsel Sanatlar Kulübünden 40 öğrenci ile Trabzon Orman Fidanlık Müdürlüğü, Of Fidanlık Şefliğine gidilmiştir. Fidanlık çalışmaları

hakkında bilgi verilerek tohumdan ve çelikten fidan yetiştirme teknikleri uygulamalı olarak gösterilmiş olup sonrasında öğrencilere Çamburnu piknik alanında ikramda bulunulmuştur. Fidanlık ziyaretinde göstermiş

oldukları misafirperverlikten dolayı Of Orman Fidanlık Müdürü Savaş AYVAZ'a, Fidanlık Müdür Yardımcısı Murat AK-BULUT'a, Of Fidanlık Şefi Özgür YILMAZ'a ve Fidanlık Mühendisi Mihrişah KINALI'ya teşekkür ederiz.

ORMAN YÜKSEK MÜHENDİSİ GÜNGÖR ÇOKBAŞARAN'IN ARDINDAN...

İbrahim BİROĞLU, Orman Yüksek Mühendisi / DSİ ibiroglu@dsi.gov.tr

Bilindiği gibi orman mühendisleri, kamu kuruluşlarından ağırlıklı olarak Orman Genel Müdürlüğünde (OGM) görev yapmaktadır. Yine orman mühendisleri OGM dışında; Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü (DKMP), Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğünün (ÇEM) yanı sıra Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde de (DSİ) çalışmaktadır.

DSİ'de çalışan orman mühendisleri de özellikle akarsuların yukarı havzalarındaki erozyon ve sedimentasyon problemlerini gidermeye yönelik plan, proje ve uygulama hizmetleri vermektedirler.

DSİ'deki yukarı havza çalışmalarını 1960'lı yıllardan itibaren günümüze kadar Kuruluş bünyesinde oluşturulan Erozyon ve Rüşubat Kontrolü Şube Müdürlüğü çatısı altında orman mühendisleri eliyle yürütülmektedir.

Kasım ayında aramızdan ayrılan Güngör abi, DSİ'deki yukarı havza çalışmalarının mihenk taşlarından birisidir.

DSİ'de göreve başlamadan önce diğer arkadaşlarıyla birlikte İstanbul Üniversitesi/Orman Fakültesi/Havza Amenajmanı Kürsüsünde (Ana Bilim Dalı) yüksek lisans yapmak üzere gönderilmiştir. Bu eğitim sonrasında Güngör abi DSİ 21. Bölge Müdürlüğüne bağlı (Aydın) Nazilli Erozyon ve Rüşubat Kontrolü Şube Müdürlüğünde görevlendirilmiştir.

Buradaki Şube Müdürlüğü döneminde çalışma arkadaşlarıyla beraber özellikle Büyük Mende-

res Nehri Sağ Sahil Yan Derelerinin İslahında önemli çalışmalar ortaya koymuştur. Bu sayede söz konusu yörede binlerce hektar tarım alanının ve civar yerleşim yerlerinin taşkın ve rüşubat zararlarından korunması yönünde öncülük etmiştir. Yine özellikle Aydın/Kuyucak/Şerabat deresinde yukarı havza ıslahına yönelik yapılan çalışmalar, Tokat/Behzat Deresi/Kemal AŞK örneğinde olduğu gibi, Türkiye erozyonla mücadele literatürüne girmiş bulunmaktadır.

Ayrıca buradaki çalışma hem mülga Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğüne mensup orman mühendisleriyle (AGM) ve hem de DSİ bünyesinde çalışan orman mühendislerinin ortak çalışmasına güzel bir örnek oluşturmuştur. Böylece bu proje kapsamında hem mecrâ ıslahına yönelik yapısal önlemler, hem de yamaç arazi ıslahına yönelik ağaçlandırma

çalışmaları aynı zamanda ve bir arada uygulanmıştır.

Yerküre üzerinde insanlar geçici, ama eserleri kalıcıdır. Geride eser bırakmak her insana kısmet olmayabilir. Güngör abi bence bu bahtiyarlığa ulaşmış insanlardan birisidir.

Emekli olduktan sonra son zamanlarına kadar kendisiyle iletişim halinde oldum. Hatta bir keresinde Güngör abi, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi öğrencilerine Prof. Dr. Hüseyin Emrullah ÇELİK hocamın dersinde DSİ yukarı havza çalışmalarını anlatmak için gittiğim konferansa önceki rahmetli müdürlerimizden Orman Yüksek Mühendisi Fikri BAKIR ile birlikte gelmişti. Bu benim için kıymetli bir hatıradır.

Onu tanımış ve onunla çalışmış olmakla kendimi şanslı addediyorum.

Ruhu şad olsun...

Vefat Eden Üyelerimiz

MUSTAFA NACİ AFAÇAN
ÇAL - 1960
İ.Ü. Orman Fak. – 1981
DENİZLİ, 06.12.2024

İBRAHİM SİRRI ÖĞÜT
YASSIÖREN - 1949
İ.Ü. Orman Fak. – 1972
İSPARTA, 08.12.2024

HÜSEYİN TÜRKER
AYDOS - 1930
İ.Ü. Orman Fak. – 1956
ANKARA, 09.12.2024

HÜSAMETTİN ATA
KIRIKKALE - 1941
İ.Ü. Orman Fak. – 1962
ANKARA, 17.12.2024

VELİ ÇAVDAR
MUT - 1937
İ.Ü. Orman Fak. – 1963
ANKARA, 02.01.2025

ŞEVKET AYHAN
BESNİ - 1939
İ.Ü. Orman Fak. – 1963
İZMİR, 31.12.2024

MEHMET EMİN KÜTÜK
KOZAN - 1951
İ.Ü. Orman Fak. – 1975
ADANA, 08.01.2025

Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize Tanrı'dan rahmet, yakınlarına ve meslek kamuoyumuza başsağlığı dileriz.

ORMANCI MARŞI*

Meşe kadar kuvvetli defne kadar kutluyuz
Topraklardan hız alır göğü tutar ülkümüz
Bozkırların serveti, çiftçilerin ruhuyuz
Sayemizde yeşerir mamur olur mülkümüz

Ektiğimiz tohumla bir tarih açıyoruz
Yüz yılları ayakta dimdik yaşatıyoruz
Bu ölmeyen eserle biz sağlık saçıyoruz
Bir hamlede dünyalar yıkıp yaratıyoruz

Süzülen kartallardan biz ilham alıyoruz
Şimşekten bir sel olup göklerden akıyoruz
Ülkümüzün kökünü derine salıyoruz
Biz vatana ağaçtan çelenkler takıyoruz

İbrahim KUTLUTAN**

* İ, Kutlutan., 1940. Orman ve Av dergisi, yıl 1940, sayı 3, s:110.

** 1901 yılında Girit Kandiye'de doğan İbrahim KUTLUTAN, 1919 yılında Orman Mektebi Alisi'nden mezun oldu. Orman Genel Müdürlüğünde, orman fen heyetlerinde çalıştıktan sonra uzun yıllar neşriyat müdürlüğü görevinde bulundu. 1941 yılında Orman ve Av dergisinin Neşriyat Müdürlüğünü yaptı. 04.06.1950-27.02.1954 tarihleri arasında (13 ve 14'üncü Dönem) Türkiye Ormanlılar Cemiyeti Yönetim Kurulunda görev aldı. Ormanlığı tanıtmak, orman ve ağaç sevgisini toplumda yaygınlaştırmak amacı ile Ankara Halkevinde uzun yıllar devam eden toplantılar ile mesleğin tanınması için Ankara Radyosunda sık sık halka hitaben programlar yaptı. Derneğimize olduğu kadar Türkiye ormanlığına da önemli katkılarda bulunan, değerli meslek büyüğümüz KUTLUTAN'ın İktisat Bakımından: Ormanlarımız ve Ormanlığımız (1941), Orman Biyolojisi (1943), Orta Okullar İçin Ormanlık Bilgisi (1950), Ormanlık Bilgisi (1971), Standart-Kalite Uygulamaları Yaşamımıza Etkileri (1973) eserleri yanında, mesleki dergiler ile Orman ve Av dergimizde yayımlanan pek çok makalesi bulunmaktadır.

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği

Cumhuriyet Mah. Tuna Cad. No:5/8
06420 Kızılay / Çankaya / Ankara
T. 0.312 433 84 13 **F.** 0 312 433 26 64

 www.ormancilarderneği.org

 Tod Ormancılar Dmgi

 @ormancilarderne

 turkiyeormancilarderneği

Üyelik Aidatları İçin

Türkiye Ormancılar Derneği
Ziraat Bankası - Yenişehir Şubesi
Şube Kodu 471

IBAN TR25 0001 0004 7139 7751 3950 02 (TL)

Hesaplanmıza yaptığınız
üyelik aidatı ve diğer ödemeleriniz için
Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası
şubelerinden kesinlikle
herhangi bir masraf alınmayacaktır.

Derneğimizin yıllık üyelik aidatı 60 TL'dir